

# تدبیر

هفته نامه اقتصادی-اجتماعی  
سال هفتم • شماره ۳۰۰ • صفحه ۴ • قیمت: ۴۰۰۰ تومان  
چهارشنبه ۱۹ بهمن ماه ۱۴۰۱ • ۸ فوریه ۲۰۲۳

سرمقاله



فروزان آصف نخعی

طرح دولت سازی  
بر پایه دو محور

یادداشت



سید حمید حسینی

نگارشی استیلا  
لایحه آنگ های توسعه ای

یادداشت



وحید شقاقی شهری

سه خط ریزش پیش روی  
دولت سازی

طنز روز



وحید حاج سعیدی

نگارشی تاریخی  
خرید و سازش

کاهش نرخ سود بانکی تا چه اندازه با

انتظارات تورمی همسواست

گزارش

## تاثیر نرخ سود بانکی بر اقتصاد

گروه بازاریابی: اخیراً پس از گمانه زنی های فراوان و در راستای کنترل تورم و رشد نقدینگی کشور، در نهایت سقف نرخ سود بانکی و نرخ تسهیلات به ترتیب به ۲۳ و ۲۲.۵ درصد افزایش یافت. اما در شرایطی که تورم به صورت افسار گسیخته در حال افزایش است، افزایش نرخ بهره می تواند از بی ثباتی قیمت ها بکاهد؟

نزدیک به دو ماه است که از انتصاب محمدرضا فرزین به ریاست بانک مرکزی می گذرد. پس از فراز و نشیب هایی که در سیاست های پولی و بانکی در زمان ریاست علی صالح آبادی وجود داشت، اکنون فرزین می گوید که مدیریت انتظارات تورمی، کنترل قدری تر از نامه و اضافه برداشت بانک ها به همراه نظارت قوی بر چگونگی مصرف اعتبارات در شبکه بانکی در دستور کار جدی بانک مرکزی قرار دارد...

واکنش منتقدان و دفاعیات دولت

از طرح مولدسازی

گزارش

## دوروی سکه طرح مولدسازی

گروه سیاسی: هفته گذشته یکی از رسانه ها از تصمیم سران سه قوه برای اجرای طرح مولدسازی خبر داد. رسانای شدن جزئیات مصوبه مولدسازی اموال دولت، واکنش های انتقادی زیادی را به همراه داشت. علاوه بر غیر شفاف و محرمانه بودن مصوبه، مصونیت قضایی هیات هفت نفره واگذاری، مورد نقد قرار گرفت. اعضای این هیات ۷ نفره عبارتند از: معاون اول رئیس جمهور (رئیس هیات)، وزیر امور اقتصادی و دارایی (دبیر هیات)، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، وزیر کشور، وزیر راه و شهرسازی، یک نفر نماینده از طرف رئیس مجلس شورای اسلامی و یک نفر نماینده از طرف رئیس قوه قضائیه...

۴ مانعی که پیش روی دولت

در تولید مسکن قرار دارد

گزارش

## چالش های پیش روی نهضت ملی مسکن

گروه راه و مسکن: چند روز قبل مهرداد بنرشا، وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد: سال آینده دانشگاه های ما پیش از نهضت تولید مسکن برای استادان، کارکنان دانشگاه ها و خوابگاه های متاهلی خواهند شد. اظهارات وزیر در حالی مطرح می شود که ساخت چهار میلیون مسکن دولت رئیسی همچنان وضعیتی مبهم دارد. سال ۱۴۰۱ رو به پایان است و اقتصاد ایران مسیر پر نوسانی را در همه ابعاد تجربه کرده است. بازار مسکن در وضعیت بحرانی به سر می برد. قیمت دلار و سکه در یکی از سقف های تاریخی خود ایستاده و نرخ تورم هر ماه روندی افزایشی را ثبت کرده است. در همین حال بیش از یک سال از آغاز به کار دولت رئیسی گذشته اما تا امروز وعده ساخت یک میلیون مسکن در طول یک سال حتی در حد کلنگ زنی نیز عملی نشده است...

«۲۴ بهمن ماه» مهلت سه ماهه بهبود

کیفیت اینترنت به پایان می رسد

گزارش

## وزیر ارتباطات یک قدم تا استیضاح

گروه اقتصاد: اگر وزیر ارتباطات تا ۲۴ بهمن ماه رضایت مجلس را در زمینه پیشرفت شبکه ملی اطلاعات و کیفیت اینترنت جلب نکند، این موضوع مجدداً به صحن مجلس ارجاع شده و به گفته یک نماینده مجلس «عیسی زارع پور در این زمینه تذکر و کارت زرد می گیرد، که عملاً وی را به مرحله استیضاح نزدیک خواهد کرد.» حدود سه ماه قبل یعنی ۲۴ آبان ماه بود که عیسی زارع پور برای پاسخ به سؤالات برخی نمایندگان مجلس در مجلس شورای اسلامی حاضر شد. او در جریان بررسی سؤال تعدادی از نمایندگان در خصوص اقدام وزارت ارتباطات برای توسعه شبکه ملی اطلاعات گفت: همانطور که در جلسه رای اعتماد به مجلس قول دادم تحقق شبکه ملی اطلاعات...

W W W . t a d b i r e t a z e n e w s . c o m



در گفت و گو با حسین راغفر طرح  
مولدسازی اموال دولتی مطرح شد

## اعلام ورشکستگی مالی عمومی؟!

۷

گزارش

دولت پاسخگوی وضعیت  
اینترنت نیست

## آفت فیلترینگ بر اقتصاد

حدود ۵ ماه از محدودیت های اینترنت می گذرد، اما به نظر می رسد که دولت پاسخگوی وضعیت اینترنت و پیگیری برای بهبود شرایط آن نیست. به طوری که وزیر ارتباطات به تازگی گفته است که ما کندی اینترنت نداریم و بارها گفته ام که مشکل فیلترینگ است! این روزها وضعیت اینترنت را هیچکس بر عهده نمی گیرد. وزیر ارتباطات هم که به صورت رسمی وظیفه رسیدگی به آن را دارد، همواره علت کندی اینترنت را استفاده از فیلترینگ ها و وی پی ان ها اعلام کرده... ۲

گزارش

چراغ سبز وزارت صمت بر لغو عرضه  
خودرو در بورس؛

## کلاف سر در گم خودرویی

گروه بازار مالی: بررسی ها نشان می دهد اصرار شورای رقابت بر لغو عرضه خودرو در بورس یا چراغ سبز وزارت صمت انجام شده است و اگر این دعوا ادامه دار باشد کار به دیوان عدالت اداری خواهد رسید. در هفته های گذشته با فرمول خودرو در بورس کالا وضعیت بازار خودرو به آرامش رفته و با افزایش عرضه در بورس کالا قیمت ها نیز متعادل شده بود که به یک باره در دو هفته اخیر شورای رقابت به قضیه خودرو وارد کرده و معادلات را بهم زده و باعث متلاطم شدن دوباره بازار خودرو شد... ۲

گپ

در گفت و گو با رییس اتحادیه طلا و سکه  
مطرح شد

## چرا ای رشد حساب سکه

حساب سکه به طور عجیبی از ابتدای امسال بالا رفته، به طوری که در حال حاضر سکه امامی در بازار بیش از ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان، نیم سکه در حدود ۴ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان، ربع سکه ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و سکه گرمی نزدیک به ۳ میلیون تومان حساب دارد. این اعداد به باور رییس اتحادیه طلا و سکه «هیچ توجیه منطقی ندارد و بر همین اساس، مردم در هنگام ورود به بازار سکه باید به این حساب قیمتی توجه داشته باشد...» ۲



زلزله ۸ رگیار ۸/۱۱ ویرانگر  
بخش های زیادی از ترکیه و سوریه  
را ویران کرده

## بامداد وحشت

۲



فروزان آصف نخعی روزنامه نگار

نویسننده معتقد است که به‌جای مولدسازی، حرکت آینده‌یابیدر دو محور منافع ملی، و شکل دهی به نظم جدید بر محوریت انسان، شکل بگیرد تا شور و شغف بسیار عمیقی در همه حوزه‌ها برقرار کند؛ به‌سرعت توزیع نظام منافع را از خاص‌گرایی خارج، و به‌عام‌گرایی ارجاع دهد. عقلانیت‌در این زمینه باید خودش را در قالب نه چندان آشکارا سستی ملی متبلور سازد.

طرح مولدسازی دارای‌های دولت،از مره طرح‌هایی است که بحث‌های بسیار زیادی‌در جامعه‌ی راه‌انداخته‌است؛ «کاپیتولاسیون» تا «پارتاید» نام‌هایی هستند که بر این طرح، نمایندگان مجلس نامگذاری کرده‌اند. بی تردید جوامعی که نهاد قانون بر همه عرصه‌هایش، به‌طور یکدست، اعمال نمی‌شود، به دلیل مشکلات ناشی از چنین پدیده‌ای، هزار چندان، هزینه‌های سنگین پیامدهای ناخواسته چنین روندی را به‌بردارند. اما متأسفانه به‌جای توجه به چنین موقیعت خطیری، مصوبه سسران تنها به فلک ثروت ملت برای تأمین مخارج خود آندیشیده است. چنین قلکی ساختار را قادر نیست به‌جای بر جام و رفیع تحریم‌ها و اصلاحات بورو کراتیک و سازماندهی اجتماعی و حاکمیت سیاسی عمل کند.

برای مثال از آن‌جا که نهادها، انجمن‌ها، و سازمان‌ها به‌صورت خودبه‌خودی تابع روابط حامی و پیرو هستند، و درآمدها از این طریق در یک روابط عمودی تأمین و توزیع می‌شوند، هماهنگی و سسازماندهی میان ائتلافی مسلط از تجميع کننده و توزیع کننده منابع، دائم از وضعی به وضع دیگر در حال بازسازی خوداست تا با تأمین منابع، سامانه‌های ناشی از سازمان‌ها با ساختار عمودی، و ائتلاف برای ایجاد وحدت اجتماعی، کاهش خشونت و حیات اجتماعی را امکانپذیر سازند. بااین همه کاهش توزیع منابع و پیامدهای مخاطره آمیز آن یعنی عدالت خواهی جنبش‌های اجتماعی، با افزایش هزینه به‌جای سود، گسست‌های عمیقی را در این دست از جوامع دامن می‌زند. گسست‌هایی که می‌توانند نظم موجود را از بین ببرد. به‌عبارت دیگر بیماری ساختاری ایران، وجود خشونت، به‌عنوان مهم‌ترین مانع توسعه، با رشد و توسعه مقطعی به‌طور دائم در حال نوسازی و بازسازی خوداست. بااین همه باید گفت ه‌بازسازی نهادهای مستقر گویی از این طریق با ین بست تاریخی خودش مواجه شده، و تندروها نیز با غفلت از بازسازی جدید که متضمن حداقلی از مشارکت اجتماعی باشد، بحران‌های آن را تعمیق و گسترده می‌کنند. بر این اساس اگر حاکمیت سیاسی قادر نباشد بازسازی سیاسی را با توجه به بن بست مذکور به‌ثمر برساند، هنوع بازسازی به‌سرعت به بحران مرحله بعد ختم می‌شود. از این منظر پوسته شکنی توسط دولت‌ها در نظام‌های شکننده، که بر خوردار از نظمی مبتنی بر تعیین کنندگی کارگزار، توزیع منابع میان کار گزاران اصلی که ائتلاف قدرت را شکل می‌دهند و توزیع منابع میان پیروان هوادار، و رفتن به مرحله ائتلاف سازمان‌ها، در ایران بنا معاصر ایدئولوژیک، و مخاطرات بین المللی و منطقه‌ای درآمخته، روند سازماندهی نهادهی و تکامل آن را با دشواری بسیار خطرناکی مواجه می‌سازد. در این وضعیت ناکارآمدی به‌اوج رسیده و امکان فروپاشی در خوشبینانه‌ترین حالت، تنها تهنید وضعیت موجود به‌شمار خواهد رفت. ساختار مذکور از دو مشکل بسیار اساسی پنج می‌پرد: ابتدا اختلال جدی در همبستگی میان فردبا خویشتن درونی خویش است. سپس ناتوانی در ایجاد همبستگی میان خویشتن با حوزه اجتماعی قرینه‌و هم آیند آن است. از نظر یونگ وقوع چنین همبستگی در حوزه فردی و سپس انتقال آن به حوزه اجتماعی ناممکن می‌شود. وضعیت پیشا قانون جوامعی اینچنینی مبتنی بر حامی پیرو همچون وضعیت ایران، به‌طور دائم ابتدا برای منافع مقطعی از شدت خشونت‌ها می‌کاهد، اما پس از پایان منافع، پنج‌های ناشی از تأمین منابع جدید، ستریه‌های درونی آموخته شده ناشی از رضایت جبری را از آنچه نصیبش می‌شود، نهدانیده می‌سازد؛ مانند نظام همسان سازی حقوق کارکنان دولت و یا کارگران، و دیگری دست زدن به برنامه پرریسک شوک درمانی که هر چند پنج سال یک‌بار باید صورت بگیرد، چنین فرآیندی نهاد خاواده و اعضای آن را پیر و مقطعی نهادهای حامی پرور می‌کند. الگوی حامی پیرو، در نهایت اصلاح وضعیت را به‌جای آموختن و آشتی با خود و خویشتن، و سپس ارجاع به اصلاحات بر اساس خیر عمومی، به دلیل الگوی پهره مندسازی انسان فاتح، فرار به جلو را برای اصلاح دیگران، و انتشار عقده قدرت طلبی توسعه می‌دهد، و به این طریق کهن الگوهای مندرج در ناخودآگاه، در پارتولید انسان فاتح، عدم آشتی انسان با خود، پز توید و در اشکال نوبن خود به ویژه در حوزه نهادهای اجتماعی بازسازی می‌شود؛ روز از نو روزی از نو، از این منظر آن چه باید به شوروی سسران، و هیات هفت نفره، قوه قضاییه و مجلس گوشزد کرد آن است که این گونه‌از سازماندهی اجتماعی، به دلیل تغییر در ساختارهای هویت یابی جدید در جامعه، و شیوه‌های سازماندهی آن، دیگر قادر به ادامه و استمرار وضع موجود نیست. پرداختن چنین هزینه عظیمی برای بازسازی آن، آفتابه خرج لحیم است، و سرمایه مذکور به سرعت دود می‌شود و هوا می‌رود.

در چنین شرایطی از هم گسیختگی زیر مجموعه نظام حامی پیرو، به‌شدت از آسیب‌پذیری جدی و به‌ویژه فروپاشی نظم مواجه خواهد شد؛ از این منظر حرکت آینده می‌تواند بر دو محور منافع ملی، و شکل دهی به نظم جدید بر محوریت انسان، شور و شغف بسیار عمیقی در همه حوزه‌ها برقرار کند؛ به‌سرعت توزیع نظام منافع را از خاص‌گرایی خارج، و به‌عام‌گرایی ارجاع دهد. عقلانیت‌در این زمینه باید خودش را در قالب نه چندان آشکارا سستی ملی متبلور سازد. چنین روندی می‌تواند غیریت سازی‌های ناشی از عدم آشتی با خود، بر اساس فشارهای ناشی از توزیع منابع عمودی، و همچنین عقده سرنگون سازی و بدسازی هر نوع فرهنگ، سیاست، اجتماع، و اقتصاد خودی را به اصلاح بخش‌های ضعیف و ناکارآمد در کنار بخش‌های کارآمد و قوی سوق دهد. موضوعی که پیش‌سران آن، تشکیل سرمایه اجتماعی جدید و هویت و مشروعیت یابی نوبن می‌توان بر آن نام گذاشت.

## ۲

سیاسین: ۱۹ بهمن ۱۴۰۱ سال هفتم شماره ۳۰۰

<div><div><span><span> </span></span></div><span>نگاه روز</span></div>
<span></span>
در سال ۲۰۲۳ چه چیزی در انتظارمان است؟
سه‌قاعده برای آماده شدن
<span><span></span></span> <b>جان ماریورونا</b> تحلیلگر بین‌الملل

واکنش منتقدان

و دفاعیات دولت

از طرح مولدسازی

# دوروی سکه طرح مولدسازی

**سامان سفالگر**

روزنامه نگار

این روزها بسیاری سعی دارند در خصوص وقایع سال ۲۰۲۳ پیشگویی‌هایی انجام دهند. این کار را انجام می‌دهند تا به نهادهای تمامی کشورها کمک کنند تصمیمات صحیحی برای سال جدید اتخاذ نمایند. اندیشکده‌های سراسر جهان، شرکت‌های تحقیقاتی بازارها نظرسنجی‌هایی در این رابطه انجام می‌دهند. اینکه جنگ اوکراین به پایان می‌رسد به این علت که پوتین تحت فشار است یا اینکه سال‌ها تداوم خواهد داشت زیرا به نفع بسیاری است. اینکه آیا قیمت انرژی همچنان افزایش می‌یابد یا اینکه تعیین سقف قیمت‌ها توسط اروپا آن را مهار خواهد ساخت.

اینکه آیا میزان تورم به سبب محدودیت‌های اعمال شده برای مواد اولیه افزایش خواهد یافت یا خیر. اینکه کووید بار دیگر از چین بر می‌خیزد یا اینکه واکنش‌ناسیون گسترده در جهان غرب مردم را مصون خواهد ساخت. در ک اینکه حق با چه کسی هست دشوار است و بیش از آن پیش بینی رویدادهای آتی. در سال ۲۰۲۱ چه کسی می‌توانست تصور کند که پوتین جرات به چالش کشیدن غرب را می‌یافت و با حمله به اوکراین بحران انرژی بی‌سابقه‌ای را در اروپا ایجاد کند. در سال ۲۰۰۰ چه کسی می‌توانست حدت ۱۱ سپتامبر را مورد پیش‌بینی قرار دهد. در



رویه متفاوتی را عرضه می‌کند که نشان دهنده شکست روش‌های قبلی است و حاکی از آن است که مسئولان ناتوان از انجام مأموریت خصوصی‌سازی بودند. نتایج این طرح را مردم

دیر یا زود خواهند دید، من متعقد تداوم این طرح نشان دهنده آن است که ظرفیت‌های کسب

درآمد به‌طور سستی در کشور خشک شده‌است.

این طرح در بهترین شکل یک مرهم موقتی تا

یک سال و نیم آینده خواهد بود.»

محمد خوش‌چهره اقتصاددان و استناد دانشگاه نیز در خصوص «طرح مولدسازی اموال دولتی» گفت: «این طرحی که دولت به نام مولد سازی اموال داده‌است جای بحث زیادی دارد. این دولت می‌خواهد شبیه آن دولتی که روی اصل ۴۴ فشار آورد و منویات رهبری را برآورده نکرده، این بار به نام مولدسازی مابقی اموال را در اختیار خود بگیرد. در دولت نهم علی‌رغم آن درآمد افسانه‌ای ۷۰۰ میلیارد دلاری تحت عناوینی مانند عدالت، فقرزدایی و … به سراغ اصل ۴۴ رفتند تا از اموال برجسته دولت و انتقال استفاده کنند. آن زمان دولت توانست ۳۰ تا ۳۵ درصد این منابع را در اختیار بگیرد که دقت‌ها و تعدیلات رهبری باعث شد اموال بیشتری به دستشان نرسد… حالا نیز می‌خواهند اموال متراکم شده دولتی را به خاطر کسری بودجه بفروشند.»

**▪ واکنش حقوق دان‌ها؛ از اختیارات فرا قانونی هیات واگذاری تا تضاد آن با اصول قانون اساسی**

ابعاد حقوقی طرح مولدسازی اموال دولتی، از سسوی برخی حقوق دانان نیز مورد بررسی قرار گرفت. کامییز نوروزی، در باب این طرح گفت: «هیات مولدسازی هیچ‌گونه محدودیتی ندارد و هر کاری بخواهد می‌تواند انجام دهد. به‌عنوان مثال این هیات اجازه داره خودش درباره قیمت‌گذاری و نحوه واگذاری تصمیم بگیرد. در حالی که مادر باره اموال عمومی و دارای‌های ملی قانونی آن روشن باشد. تقریباً ۱۰ اصل قانون اساسی را نقض می‌کند.»

محسن هاشمی رئیس پیشین شورای شهر تهران نیز نوشت: «می‌دانیم لغت استعمار به معنای طلب آبادانی است، ولی می‌بینیم که در میان مردم دچار چه مفهومی است؛ می‌باید مواظب بود خدایی نکرده مولدسازی نیز چنین مفهوم و معنایی در جامعه ایرانی پیدا نکند.»

**▪ واکنش اقتصاددانان؛ از نشانه شکست دولت تا حراج اموال برای جبران کسری بودجه**

طرح مولدسازی اموال دولت، از دریچه نگاه اقتصاددانان نیز با انتقاداتی جدی مواجه شد. محمد طیبیان، اقتصاددان ایرانی در کانال تلگرامی خود با انتقاد از این مصوبه نوشته است: «یک گروه اموال دولت را تمیین، انتخاب و قیمت‌گذاری و به هر فرد یا نهادی صلاح دیدند واگذار کنند، از هر نوع تعقیب حقوقی هم مصون باشند. اسم این شیوه نو چیست؟ بخش خصوصی واقعی که از منابع تهی است یا دستش را تو رفته است.»

حسین راغفر، اقتصاددان و عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا نیز در ارتباط با همین طرح تأکید کرد: «طرح مولدسازی دارای‌های دولت نشانه شکست‌های متعدد است. این طرح کاملاً متمایز از روش‌های خصوصی‌سازی است که در دفعات قبیل صورت گرفته و مبتنی بر قانون بوده و یک

آن سال آمریکا به سپر فضایی برای دفاع از خود در برابر یک جنگ سرد تازه فکر می‌کرد و هیچکس تصور نمی‌کرد که این دشمن در هزاره جدید تروریسم بین المللی القاعده باشد. در این وضعیت بغرنج چه کاری باید انجام دهیم؟ سه راه حل توصیه می‌شود. نخست احتیاط. دوم ارزیابی منابع اطلاعاتی و میزان موثق بودن آنها و سوم مراقبت از خود. البته اینها به ما کمک نمی‌کنند فهمیم در سال ۲۰۲۳ چه اتفاقی خواهد افتاد اما به ما کمک می‌کنند خود را به شکلی خردمندانه برای آینده نزدیک آماده کنیم. منبع: نشریه گوریره دلاسرا( ایتالیا)

## مولدسازی دارایی‌های دولت



در اجرای قانون، از ثروت‌های بلااستفاده و متوقف مانده در دستگاه‌ها برای رونق تولید و تسریع پیشرفت کشور استفاده بهینه شود.»

عباسعلی کدخدایی عضو حقوقدان شورای نگهبان روز دهم بهمن در توییتز نوشت: «مصوبه موصوف به مولدسازی مستند به اصول متعدد قانون اساسی، از جهت مبنای قانونی فاقد ایراد است که در صورت اجرای صحیح، می‌تواند مشکلات و معضلات زیادی را از کشور حل نماید. لزوم نظارت بر عملکرد مسئولین مربوط، امری است بدیهی که حسب شنیده‌ها مورد تأکید رهبری نیز واقع شده است.»

احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد، در حاشیه جلسه هیئت دولت در چهارشنبه (۱۲ بهمن) در جمع خبرنگاران اظهار کرد: «مسئله مولدسازی جزو نیازهای جدی و درخواست‌هایی است که بسیاری از کشورهای دنیا آن را اجرائی می‌کنند و به تحول اقتصادی کمک می‌کند. هرجا سرمایه راکنی وجود دارد که از آن استفاده‌ای نمی‌شود باید بیاید و به پروژه‌ها و طرح‌های عمرانی زنده بدل شود… اگر ایرادات فنی و تخصصی وجود داشته باشد خود شورای عالی هماهنگی سران سه قوه آن‌ها را در مصوبات جدیدش به عنوان اصلاحیه لحاظ خواهد کرد و در شفاف‌ترین حالت ممکن اطلاع‌رسانی بدون نگرانی از عدم شفافیت به همه هموطنان گرامی انجام خواهد شد.»

محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهور نیز در خصوص همین مصوبه گفت: «این اشتباهی است که از این موضوع برداشت شده، مصونیت در مقابل تصمیم است نه تخلف، بی تردید هیچ تخلفی هیچ مصونیتی ندارد و با هر تسلطی در هر سطح و جایگاهی برخورد خواهد شد.»

احمدی وجدی، وزیر کشور، روز شنبه (۱۵ بهمن) با بیان اینکه نظارت بر اجرای طرح مولدسازی اموال دولتی، خواسته درستی است، گفت: «جای هیچ نگرانی نیست. ساز و کارها خیلی جدی پیش بینی شده‌است. دغدغه نظارت بر طرح مولدسازی در کمیته‌ای ناظر بر مولدسازی وجود دارد تا آنچه انجام می‌شود، صرف سرمایه‌گذاری جدید شود.»

در اظهاراتی دیگر، سعید محمدحسینی معاون پارلمانی رئیس‌جمهور ۱۶ بهمن، گفت: «از قوه قضائیه و مجلس در هیات مولدسازی حضور دارند تمام جزئیات کار بیان می‌شود، مردم در جریان قرار می‌گیرند و جای هیچ نگرانی نیست.»

محمد باقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی نیز مصوبه سران قوا درباره مولدسازی اموال دولت را کاری بجا و دقیق توصیف کرد و به نمایندگان گفت که در جلسه علنی روز دوشنبه هفدهم بهمن مجلس در این زمینه توضیحاتی ارائه خواهد کرد.

با وجود تمامی اظهارات و اطمینان بخشی‌های مقام‌های دولتی، همچنان نگرانی‌ها نسبت به ابعاد طرح مولدسازی اموال دولتی ادامه دارد. حال‌آهه در انتظار هستند که رونمایی از فاز اول سایت مولدسازی م مقرر شده در ۲۲ بهمن باشد، را ببینند. انتظار ناظران و افکار عمومی این است که در روند واگذاری و مولدسازی (در معنای حقیقی آن و نه فروش اموال) شفافیت و اطلاع رسانی کامل وجود داشته باشد.

**افزایش ۲۰ درصدی**

**عوارض خروج از کشور در ۱۴۰۲**

ایستا:سختگویی کمسیون تلیفق لایحه بودجه۱۴۰۲ با بیان این که عوارض خروج از کشور در سال آینه ۲۰درصدافزایش پیدا می کند گفت که ۱۵ درصدمعافیت مالیاتی برای والدین دارای سه فرزند بیشتر در نظر گرفته شده و همچنین کمسیون تصویب کرد که خودروسازان باید تمام خودروهای خود را در بورس کالا عرضه کنند.رحیم زارع در حاشیه جلسه علنی مجلس شورای اسلامی در جمع خبرنگاران در توضیح آخرین مصوبات کمسیون تلیفق ۱۴۰۲گفت: کمسیون تلیفق تصویب کرد که کلیه واحدهای آموزشی

«۲۴ بهمن ماه»مهلت سه‌ماهه

بهبودکیفیت‌اینترنت

به پایان می‌رسد

# وزیر ارتباطات یک قدم تااستیضاح

یاسمین‌نسبتی

روزنامه‌نگار

**گروه اقتصاد:** اگر وزیر ارتباطات تا ۲۴ بهمن ماه رضایت مجلس را در زمینه پیشرفت شبکه ملی اطلاعات و کیفیت اینترنت جلب نکند، این موضوع مجدداً به صحن مجلس ارجاع شده و به گفته یک نماینده مجلس «عیسی زارع پور در این زمینه تذکر و کارت زرد می گیرد، که عمل‌وی را به مرحله استیضاح نزدیک خواهد کرد.»
حدود سه ماه قبل یعنی ۲۴ آبان ماه بود که عیسی زارع پور برای پاسخ به سؤالات برخی نمایندگان مجلس در مجلس شورای اسلامی حاضر شد. او در جریان بررسی سؤال تعدادی از نمایندگان در خصوص اقدام وزارت ارتباطات برای توسعه شبکه ملی اطلاعات گفت: همانطور که در جلسه رأی اعتماد به مجلس قول دادم تحقق شبکه ملی اطلاعات در صدر برنامه‌های وزارت ارتباطات قرار داشته و برای این که این مهم محقق شود تمام منابع وزارتخانه را بسیج کردم. اولویت اول وزارت ارتباطات تحقق شبکه ملی اطلاعات و لایه‌های مختلف است؛ شورای راهبردی توسعه شبکه ملی اطلاعات با مسئولیت بنده شکل گرفته و هر هفته جلسه بر گزار می‌کند. طبق گفته وی، در این طرح وظایف دستگاه‌های مختلف برای تحقق شبکه ملی اطلاعات تعریف شده است که از ۵۳ بند ۲۷ بند آن مستقیماً به وزارت ارتباطات باز می‌گردد. ۲۰ زیر پروژه برای تحقق اهداف تعریف شده است و در این جلسات قرار گاهی میزان پیشرفت این پروژه‌ها بررسی می‌شود؛ در این دو ماه به دلیل حساسیت‌های پیش آمده جلسات به صورت روزانه برگزار شده است. به اعتقاد وزیر ارتباطات یکی از مشکلاتی که وجود داشتن این بود که شاخصی برای پیشرفت شبکه ملی اطلاعات وجود نداشت. وزیر قبلی مدعی بود که این شبکه ۷۰ درصد پیشرفت داشته اما مرکز ملی فضای مجازی پیشرفت آن را ۳۰

درصد اعلام می‌کرد ما در وهله اول سعی کردیم به یک ادبیات مشترک برسیم و بیش از ۱۰۰ شاخص تعریف کردیم تا میزان پیشرفت شبکه ملی اطلاعات را به شکل کمی اعلام کنیم. براساس آخرین سنجش‌ها در ابتدای دولت سیزدهم با وجود این که قریب به ۱۰ سال از هدف گذاری برای تحقق شبکه ملی اطلاعات می‌گشت میزان پیشرفت آن تنها ۳۰درصدبود. اما با تلاش شبانه روزی این وزارت خانه میزان تحقق شبکه ملی اطلاعات (در آن زمان) بیش از ۵۹ درصد پیشرفت داشته. در ۱۰ سال تنها ۳۰درصدپیشرفت داشته‌اما ظرف یک سال و اندی به پیشرفت ۵۹ رسیده است و با برنامه ریزی صورت گرفته ظرف یک سال و نیم آینده یعنی تا ۱۴۰۳ شبکه ملی اطلاعات محقق خواهد شد. همچنین موضوعاتی مانندفیبر نوری، اقدامات صورت گرفته برای حمایت از پلتفرم‌های داخلی و کسب و کارهایی که در آن فعالیت می‌کنند از دیگر موضوعاتی بود که در این جلسه توسط وزیر ارتباطات به آن پرداخته شد و پس از استماع پاسخ‌ها و اظهارات عیسی زارع پور در صحن مجلس، مجتبی رضاخواه –نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی – به صورت مشروط از این پاسخ‌ها قانع شد و گفت: «به شرط آن که آقای وزیر ظرف ۳ ماه مشکلات کسب و کارها را رفع کند و دروقف شرایطی را فراهم کند که ضمن تقویت شبکه ملی اطلاعات امکان فعالیت کسبو کارهای داخلی در شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌های داخلی تسهیل شود، قانع می‌شوم.»

**■ مهلت سه ماهه به وزیر ارتباطات رو به پایان است**
در همین راستا مجتبی رضاخواه اخیراً با اشاره به مهلت سه ماهه خود به وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در زمینه توسعه شبکه ملی اطلاعات در پی طرح سوالی

مدارس دولتی وزارت آموزش و پرورش در صورت رعایت الگوی مصرف از پرداخت هزینه‌های برق، گاز و آب معاف هستند همچنین وزارت راه و شهرسازی مجاز شد در راستای نگهداری راه‌های کشور و تجهیزات توسعه رادار خانه‌ها جهت مقابله و پیشگیری از بلایای طبیعی نسبت به واردات ماشین‌آلات و تجهیزات موردنیاز سازمان راهداری با عمری کمتر از پنج سال با استفاده از معافیت عوارض و حقوق گمرکی و بازرگانی اقدام کند. سختگویی کمسیون تلیفق لایحه بودجه ۱۴۰۲ در خصوص مصوبه دیگر این کمسیون اظهار کرد: یک درصد از منابع حاصل از وصول عوارض کالا و خدمات سازمان‌های مناطق آزاد صرف اشتغال در کمیته امداد به میزان ۶۰درصد و سازمان بهزیستی به میزان ۴۰درصد می‌شود؛ در سال آینده نرخ چهار درصد حقوق گمرکی واردات کالاهای اساسی و دارو از

چهار درصد به یک درصد تقلیل پیدا می‌کنند.از اظهار اظهار کرد که معافیت والدین برای فرزند سوم به بالا به میزان ۱۵ درصد تعیین شد؛ علاوه بر این کلیه طرح‌های زودبازده و عامل منفعه که توسط نیروهای بسیجی در بسیج سازندگی و گروه‌های جهادی در مناطق محروم و کم‌برخوردار روستایی و شهری و شهرستان‌ها اجرا می‌شود از پرداخت هر گونه مالیات و عوارض معاف شدند.وی ادامه داد: طبق مصوبه دیگر کمسیون، کلیه راه‌های بسیج مستضعفین (پایگاه‌ها و حوز‌ه‌های بسیج)، پاسگاه‌ها، کلاتری‌ها و موزه‌های دفاع مقدس از پرداخت حق انشعاب برق، گاز، آب و فاضلاب، تلفن، عوارض شهرداری و شمارش گر‌ها و کلیه خدمات دولتی و عوارض معاف شدند؛ هزینه دادرسی شورای حل اختلاف در دعای مالی به معادل ۸۰درصد هزینه دادرسی رسیدگی به این دعاوی در محاکم دادرسی افزایش پیدا می‌کند.



در مجلس، تصریح کرده است «حدود ۲ ماه و نیم پیش بنده سوالی را از وزیر ارتباطات در زمینه نحوه پیشرفت شبکه ملی اطلاعات و کیفیت اینترنت مطرح کردم که وزیر ارتباطات پیرو این سؤال توضیحاتی را ارائه کرد و بنده با این توضیحات به صورت مشروط نهایتاً موافقت کردم که سؤال در آن جلسه صحن به رأی گذاشته نشود و مفهوم آن این است، وزیر کارت زردی از مجلس دریافت نکرد.» وی با بیان اینکه مهلت سه ماهه‌ای که به وزیر ارتباطات داده شد، ۲۴ بهمن به اتمام می‌رسد، ادامه داد: «انتظار دارم که طی مدت زمان سپری شده کیفیت اینترنت افزایش و شبکه ملی اطلاعات توسعه پیدا کند.»نماینده مردم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی، بیان کرد: «اگر تغییرات در این بخش‌ها پیر و مهلت داده شده رخ ندهد قطعاً مجلس مجدداً به این موضوع ورود کرده و پیگیری‌ها را ادامه خواهد داد؛ بنابراین اگر وزیر ارتباطات به تعهدات خود در این بخش عمل نکند قطعاً در صحن مجلس کارت زرد خواهد گرفت.» وی که با خانه گفت و گو کرده، با بیان اینکه در ۲الی ۳ ماه گذشته اتفاقاتی در جریان امور رخ داده که به آن مترض هستیم، تشریح کرد: «به عنوان مثال اینترنت برخی از مردم در نواحی که کنکور برگزار شد، قطع شد لذا ما نسبت به موضوع اینترنت بسیار حساس هستیم و وزیر ارتباطات نباید اجازه دهد که هر از گانی در این موضوع دخالت کند. اگر وزیر ارتباطات تا ۲۴ بهمن ماه رضایت مجلس را در زمینه امور روی زمین مانده به ویژه افزایش کیفیت اینترنت جلب نکند، این موضوع مجدداً به صحن مجلس ارجاع شده و وزیر ارتباطات در این –این زمینه تذکر می‌گیرد.»طبق اظهارات این نماینده مجلس، اگر وزیر ارتباطات کارت زرد دوم را کسب

کند، عملاً وی به مرحله استیضاح نزدیک خواهد شد، رضاخواه همچنین اظهار کرده است «ما از عملکرد وزارت ارتباطات در مدت زمان اخیر به ویژه در موضوع اینترنت راضی نیستیم و دلیل این مسئله هم این است که عموم مردم نسبت به این موضوع گلا به مند هستند. وزیر ارتباطات تعهد دادند که موضوع ارتقاء کیفیت اینترنت را حل و فصل کنند و اگر این موضوع حل نشود طبیعتاً استیضاح وی می‌تواند در مجلس مطرح شود.» رضاخواه با بیان اینکه برای ما در حوزه اینترنت دو موضوع کلان حائز اهمیت است، گفت: «نخست اینکه استفاده‌ای که عموم مردم از اینترنت دارند باید به کیفیت بالایی برسد و این موضوع از جمله موضوعاتی است که وزیر ارتباطات درباره آن تا ۲۴ بهمن تعهد داده‌اند و دوم توجه به کسب و کارهای اینترنتی است لذا کسب و کارها در این مدت با مشکلات و محدودیت‌هایی مواجه شده‌اند و اگر این محدودیت برداشته نشود و یا اینکه گزینه‌های جایگزین ارائه نشود، حتماً مجلس به این موضوع ورود خواهد کرد.» در همین رابطه وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به تازگی در پاسخ به سؤال ایستا، درباره پایان مهلت سه ماهه مجلس در زمینه موضوع اینترنت اظهار کرد: آقای رضاخواه – نماینده مجلس سوالی را مطرح کردند و ما پاسخ سؤال را دادیم. ایشان در خواست داشتند که ظرف سه‌ماه شرایط برای فعالیت کسب و کارها در پلت‌فرم‌های داخلی تسهیل شود و اصل خواسته ایشان این بود و ما امروز اعلام می‌کنیم که شرایط برای فعالیت کسب و کارهای داخلی در سکو‌هایی که ما از آنها حمایت می‌کنیم، فراهم است و با این نامه‌ای که دولت شده و امیدوارم با اجرای آن حمایت حداکثری از کسب و کارها را داشته باشیم.

# ۳

چهارشنبه ۱۹ بهمن ۱۴۰۱
سال هفتم شماره ۳۰۰

اقتصاد

# تجدیدتازه‌بینر

هفته‌نامه

گزارش

افزایش حقوق در بودجه سال آینده کافی است؟

**خطر در کمین طبقه متوسط و ضعیف**

ایمان ربیعی

روزنامه‌نگار

یک کارشناس اقتصادی با اشاره به پیش‌بینی‌های صورت گرفته برای افزایش میزان حقوق در مجلس شورای اسلامی گفت: این اتفاق ممکن است رخ بدهد اما در هر حال باید از ابتدا اعداد و ارقام دقیق پیش‌بینی می‌شد تا بعداً بهانه از بین رفتن توازن بودجه مطرح نشود.

وی با اشاره به نرخ تورم در اقتصاد ایران گفت: به طور قطع و یقین میزان افزایش دستمزددر نظر گرفته شده در بودجه ۱۴۰۲ نمی‌تواند منجر به تقویت سبب معیشت و بنیبه مالی کارمندان شود.

**■ بخشی از کارگران و کارمندان زیر خط فقر هستند**

حق شناس اظهار کرد: پاسخ به این مساله بسیار ساده است اما استدلال‌های مختلفی می‌توان برای این قضیه مطرح کرد؛ میانگین افزایش حقوق در نظر گرفته شده برابر با ۲۰درصد خواهد بود اما در عین حال در شرایط فعلی با تورم ۴۵درصدی مواجه هستیم و به احتمال زیاد در دو ماه باقی‌مانده از سال ۱۴۰۱ این روند ادامه خواهد یافت و باید توجه داشت در دی‌ماه امسال هم تورم نقطه به نقطه، هم تورم ماهانه و نیز میانگین تورم به ۴۶.۳ درصد رسیده است و طبیعی است که تا پایان سال روند فعلی تورم ادامه یابد.

وی ادامه داد: تورم بیانگر افزایش سطح عمومی قیمت کالا و خدمات طی یک‌سال بوده و اکنون تورم حدود ۴۵ درصد است؛ پس چگونه افزایش حقوق‌ها را به طور میانگین ۲۰ درصد در نظر گرفته‌اند؟ مفهوم این اقدام را می‌توان این‌گونه دانست که حداقل به میزان ۲۵ درصد حقوق کارکنان دولت باید افزایش یابد تا وضعیت سال آینده شبیه سال جاری شود؛ تورم ۴۵درصدی مواجه هستیم و به احتمال زیاد در دو ماه باقی‌مانده از سال ۱۴۰۱ این روند ادامه خواهد یافت و باید توجه داشت در دی‌ماه امسال هم تورم نقطه به نقطه، هم تورم ماهانه و نیز میانگین تورم به ۴۶.۳ درصد رسیده است و طبیعی است که تا پایان سال روند فعلی تورم ادامه یابد.

استاندار پیشین استان گلستان تصریح کرد: نکته مهم‌تر این‌است که تورم مواد خوراکی از خردادما یعنی از زمان حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی تادی ماه به‌ طور میانگین بیش از ۶۰درصد بوده و مواد خوراکی و اجاره مسکن دو سوم هزینه‌های سبد مصرفی خانوارها را تشکیل می‌دهد؛ هنگامی که خوراکی‌ها و هزینه اجاره مسکن بیش از ۶۰درصد افزایش می‌یابد آن گاه میانگین افزایش حقوق‌ها را ۲۰درصد در نظر می‌گیرند یعنی کاملاً واضح خواهد بود که کارکنان دولت و نیز کارگران دچار مشکل خواهند شد و این شرایط زنگ خطری است برای ریزش بیشتر طبقه متوسط به طبقه فقیر جامعه و میانگین افزایش ۲۰درصد نیاز به اثبات پیچیده ندارد که به هیچ وجه پاسخگوی نیاز و جبران قدرت خرید کارمندان و کارگران باشد.

حق شناس گفت: این میزان افزایش حقوق نه تنها نمی‌تواند جبران‌کننده هزینه‌ها باشد بلکه در واقع بخش قابل توجهی از قدرت خرید کارکنان دولت را از بین می‌برد.

**■ هزینه‌های زندگی چند برابر شد**

این نماینده اسبق مجلس درباره موضوع عدالت اقتصادی و اجتماعی به عنوان یکی از محور بر نامه‌ها و تبلیغات انتخاباتی رییس دولت سیزدهم، و اینکه با وجود سپری شدن بیش از ۱.۵ سال از این دولت آیا این عدالت محقق شده یا خیر؛ توضیح داد: آقای رییسی این موضوع که دستمزد ما باید متناسب با نرخ تورم افزایش یابد را نیز مطرح کردند و در قانون خدمات مدیریت کشوری و نیز در قوانین برنامه توسعه هم به صراحت ذکر شده که دستمزدها باید متناسب با نرخ تورم جبران شود اما هنگامی که موضوعی به این واضخی و شفاف اجرا نمی‌شود؛ صحبت کردن راجع به بقیه اجزای عدالت به نظر کاری منطقی نیست.

این کارشناس اقتصادی بیان کرد: دولت‌گام اول را به درستی بر نداشته بنابراین اینکه گفته شود در ۱.۵ سال گذشته عدالت اقتصادی بوده، صحیح نیست زیرا کافی است سریی به بنگاه‌های املاک و زمین و مشاهده کنیم چه میزان بر نرخ اجاره بها افزوده شده و آیا خانوارها قادرند در محله‌ای که قبلا و یا تاکنون سکونت داشته‌اند؛ دوباره ساکن باشند!

حق شناس گفت: نکته مهم‌تر سبب مصرفی خانوارهاست؛ اکنون میزان سرانه مصرف گوشت به شدت کاهش یافته و باید پرسید این مساله بیانگر چه نکته‌ای است؟ اکنون مردم در بیمارستان‌ها و برای خرید دارو با مشکلات فراوانی مواجه هستند در حالی که اکنون زندگی عادی مردم شامل اجاره مسکن، خورد و خوراک و نیز هزینه‌های بهداشتی در درمان نسبت به سال ۱۴۰۰ به راحتی چند برابر شده و نشان می‌دهد سقوط در تأمین معیشت مردم رخ داده است.

وی ادامه داد: هنگامی که خط فقر به‌طور میانگین حدود ۷.۵میلیون تومان و برای برخی مناطق تهران دوبرابر این رقم در نظر گرفته شده؛ در مقابل میزان دریافتی کارگران و کارمندان و حداقل حقوق بازنشستگان اصلاً کفاف هزینه‌ها را نمی‌دهد اصلاً سطح حقوق ۲۶۰۳میلیون تومان در کدام کلانشهر می‌توان حداقل هزینه‌ها و نیازهای زندگی را تأمین کرد؟



با ترک کردن سیگار می‌توانید گام بلندی به سمت سلامت خود و دور کردن عزیزانتان از دود سیگار و افزایش عمر بردارید.

سیگار حاوی تنباکوست و تنباکو برای بدن به شدت مضر است. سیگار کشیدن مضرات زیادی برای سلامتی دارد و سبب ابتلا به بیماری‌های ریوی و قلبی و عروقی خواهد شد. تحقیقی که در مورد تاثیر استعمال دخانیات بر روی سلامت انسان انجام گرفته، نشان داده افرادی که سیگار می‌کشند به طور میانگین ده سال کمتر از افراد غیرسیگاری عمر می‌کنند.

با ترک کردن سیگار می‌توانید گام بلندی به سمت سلامت خود و دور کردن عزیزانتان از دود سیگار و افزایش عمر بردارید اما هوس و یا اصرار به استعمال دخانیات می‌تواند بسیار قدرتمند باشد.

**شیر**

شیر می‌تواند طعم وحشتناکی به سیگار بدهد. مطالعات نشان می‌دهد که مصرف یک لیوان شیر در دست قبل از کشیدن سیگار می‌تواند باعث شود فکر کنید سیگار طعم تلخی دارد.

در حالی که هنوز مشخص نیست کدام ماده موجود در شیر چنین اثری را ایجاد می‌کند، گمان می‌رود که طعم تلخ نتیجه واکنش شیمیایی بین لاکتوز شیر و دود تنباکو است بنابراین، هر بار که می‌خواهید سیگار بکشید، یک لیوان شیر بنوشید.

**آجیل**

یکی دیگر از جایگزین‌های غذایی مفید که شما را از سیگار کشیدن باز می‌دارد، آجیل است به این دلیل که گر سسنگی می‌تواند باعث ایجاد هوس نیکوتین در ما شود و با خوردن آجیل‌های سرشار از فیبر محلول می‌توانید میل به سیگار کشیدن را کاهش دهید زیرا هضم را کند می‌کند.

مصرف آجیل در هر زمان که احساس می‌کنید نیاز به روشن کردن سیگار دارید به دلیل داشتن مواد مغذی، پروتئین و انرژی می‌تواند در ترک این عادت بد بسیار مؤثر باشد.

**میوه‌های غنی از ویتامین ث**

سیگار کشیدن باعث کاهش سطح ویتامین ث بدن می‌شود که می‌توانید با مصرف میوه‌های سرشار از ویتامین ث به راحتی آن را جبران کنید. می‌توانید مرکبات مانند پرتقال و لیمو که دارای ویتامین ث بالا هستند را امتحان کنید یا حتی آنان را در رژیم غذایی خود قرار دهید.

با گنجاندن این میوه‌ها در رژیم غذایی می‌توانید نیاز خود به کشیدن سیگار را به میزان قابل توجهی کاهش دهید، زیرا این میوه‌ها هنگام کشیدن سیگار محرک مشابیهی را ایجاد می‌کنند علاوه بر این، طعم تلخ مشابهی را در دهان باقی می‌گذارند که هنگام سیگار کشیدن بعد از نوشیدن شیر مصرف می‌کنید.

**سبزیجات**

علاوه بر شیر و مرکبات، برخی سبزیجات نیز طعم وحشتناکی به سیگار می‌دهند. سبزیجاتی

# اگر می‌خواهید سیگار را ترک کنید این مطلب را بخوانید



است زیرا می‌تواند شما را از دستیابی به سیگار باز دارد البته، این بدان معنا نیست که مرتبا کوی و شیرینی مصرف کنید.

توصیه می‌شود به جای خوردن دسرهای فرآوری شده، انگور بخورید زیرا شیرینی آنها به کاهش

میل شکر کمک می‌کند.

**لوبیا**

ترک سیگار اغلب با افزایش وزن همراه است و شما واقعا باید مراقب رژیم غذایی خود باشید. دلیل این امر این است که سیگار را با غذا جایگزین می‌کنید و دست و دهان خود را مشغول نگه می‌دارید علاوه بر این، ممکن است به تأثیرات نیکوتین در کاهش اشتها و افزایش متابولیسم عادت کرده باشید.

این دو عامل باعث می‌شود که افراد هنگام سیگار کشیدن در مقایسه با زمان ترک سیگار وزن کمی کمتر داشته باشند.

بنابراین، لوبیا که حاوی فیبر فراوانی است را به رژیم خود اضافه کنید تا همان چیزی باشد که به حفظ وزن سالم بعد از کشیدن سیگار نیاز دارید. سایر غذاهای سرشار از فیبر عبارتند از کنگر فرنگی، کلم بروکلی، تمشک و جو دوسر.

**ماهی سالمون**

مصرف ماهی برای افرادی که می‌خواهند سیگار را ترک کنند، مفید خواهد بود به ویژه ماهی سالمون صورتی زیرا یک محصول پروتئینی کم چرب است که احساس سیری را ایجاد می‌کند و حاوی مقدار زیادی عناصر غنی است.

**پرتقال و زنجبیل**

پرتقال دودی به ترک سیگار کمک می‌کند، زیرا این میوه ویتامین ث از دست رفته بدن را که به

دلیل سیگار کشیدن از بین می‌رود جبران می‌کند و زنجبیل علاوه بر مزایای بسیار خوبی که برای سلامتی دارد، میل به سوء مصرف نیکوتین را کاهش می‌دهد.

**چای جینسینگ**

برخی تحقیقات نشان می‌دهد که جینسینگ می‌تواند برای ترک اعتیاد به نیکوتین درمان مناسبی باشد زیرا ممکن است اثر دوپامین، یک انتقال دهنده عصبی در مغز را که با لذت همراه است و هنگام کشیدن دخانیات آزاد می‌شود، تضعیف کند. نوشیدن چای جینسینگ می‌تواند جذابیت سیگار را کاهش داده و لذت آن را کمتر کند.

**آدامس بدون قند و نعنای**

وقتی تمایل به سیگار کشیدن دارید، جویدن آدامس و نعنای می‌تواند دهان را مشغول کند به علاوه، جویدن آدامس و نعنای معمولا بیشتر از کشیدن سیگار زمان می‌برد. همچنین اینکه بدانید در هنگام ترک سیگار از چه خوراکی‌هایی باید اجتناب کنید نیز به ترک بهتر کمک خواهد کرد. غذاها و نوشیدنی‌هایی که طعم سیگار را افزایش می‌دهد و میل به کشیدن سیگار را بیشتر می‌کند شامل کافئین، گوشت و غذاهای شیرین یا تند است.

منبع: صدآتلاین

# ۵

چهارشنبه

۱۹ بهمن ۱۴۰۱

سال هفتم

شماره ۳۰۰

گوناگون

دریچه

**فعالیت بدنی و بلند کردن اجسام سنگین، راهی برای درمان ناباروری در مردان!**



**الهه جعفرزاده**

روزنامه نگار

مطالعه جدیدی نشان می‌دهد مردانی با مشاغل سخت که دائما اجسام سنگینی را در محل کار بلند می‌کنند، کیفیت اسپرم و سطح تستوسترون بالاتری دارند. لیدیا مینگز-آلار کون (Lidia Mínguez-Alarcón)، اپیدمیولوژیست و نویسنده این مطالعه، می‌گوید: «همه‌ما از مزایای فعالیت بدنی یا ورزش برای سلامتی انسان، به ویژه در امر باروری، آگاهی؛ اما مطالعات کمی به این موضوع پرداخته‌اند که عوامل شغلی چگونه می‌توانند در بهبود این موضوع مؤثر باشند.»

در این مطالعه، اطلاعات بیش از ۱۵۰۰ مرد و زن مورد بررسی قرار گرفت و نتایج نشان داد فعالیت بدنی در حین انجام کار روزمره، بهبود پتانسیل باروری در مردان را به همراه دارد.

برخی تحقیقات

نشان می‌دهد

که جینسینگ

می‌تواند برای

ترک اعتیاد به

نیکوتین درمان

مناسبی باشد

زیرا ممکن

است اثر

دوپامین، یک

انتقال دهنده

عصبی در مغز

را که با لذت

همراه است و

هنگام کشیدن

دخانیات آزاد

می‌شود،

تضعیف کند.

رویداد

**ویروس جدید ماربورگ در اروپا؛ احتمال شیوع در اسپانیا**

**ایرنا:** پس از اعلام خبر شیوع ویروس ماربورگ در چند کشور آفریقایی توسط سازمان بهداشت جهانی، مقامات بهداشتی اسپانیا اعلام کردند که هنوز هیچ فردی در این کشور به این ویروس مبتلا نشده است ولی تدابیر بهداشتی آغاز شده و احتمال قرنطینه وجود دارد.

به نقل از رویترز، وزارت بهداشت اسپانیا اعلام کرد که آزمایش یک فرد مشکوک که بیماری ماربورگ در این کشور منفی تشخیص داده شد و هنوز کسی به این ویروس مبتلا نشده است.

مقامات بهداشتی در والنسیا پیشتر اعلام کردند اولین مورد مشکوک این بیماری عفونی در این کشور را شناسایی کرده‌اند که منجر به قرنطینه بیش از ۲۰۰ نفر در گینه استوایی شده است.

به گفته مقامات، این فرد ۳۴ساله که اخیراً در گینه استوایی بوده، یک آزمایش تشخیصی انجام داده و قرار است در هفته‌های آینده دوباره آزمایش تکرار شود.

طبق گفته سازمان بهداشت جهانی، ویروس ماربورگ می‌تواند تا ۸۸درصد مرگ و میر داشته باشد. هیچ واکنس یا درمان ضد ویروسی برای درمان آن تأیید نشده است.

به گفته نمایندگان سازمان بهداشت جهانی (WHO) در کشورهای آفریقایی مواردی از بروز ویروس جدیدی به نام ماربرگ در کشورهای کامرون و گینه استوایی مشاهده شده که گفته می‌شود شبیه ویروس ابولاست.

مقامات بهداشتی کشور گینه استوایی به طور رسمی اولین شیوع ویروس ماربورگ را اعلام کردند.

سازمان بهداشت جهانی روز سه‌شنبه اعلام کرده بود که موارد هشدار خود را در کشور گینه افزایش داده است. به گفته این سازمان در گینه تاکنون ۹ مورد مرگ و ۱۶ مورد مشکوک به بیماری ویروس ماربورگ با علائمی از جمله تب، خستگی، استفراغ خونی و اسهال گزارش شده است.

**تجدیدتازه**  
هفته‌نامه

حدود ۵ماه از محدودیت‌های اینترنت می‌گذرد، اما به نظر می‌رسد که دولت پاسخگوی وضعیت اینترنت و پیگیری برای بهبود شرایط آن نیست. به طوری که وزیر ارتباطات به تازگی گفته است که ما کندی اینترنت نداریم و بارها گفته‌ام که مشکل فیلتر شکن است! این روزها وضعیت اینترنت را هیچکس بر عهده نمی‌گیرد. وزیر ارتباطات هم که به صورت رسمی وظیفه رسیدگی به آن را دارد، همواره علت کندی اینترنت را استفاده از فیلتر شکن‌ها و وی‌پی‌ان‌ها اعلام کرده، اما از سوی دیگر وجود اینترنت طبقاتی را هم تأیید می‌کند. از زمانی که اینترنت با محدودیت‌های گسترده روبه رو شد، بسیاری از فعالان و کاربران درخواست رفع فیلتر را داشته‌اند، اما هر بار که در این باره از مسئولان دولتی به ویژه وزیر ارتباطات سؤال پرسیده می‌شد، او مسئول رفع فیلترینگ را وزارت ارتباطات نمی‌داند.

**■ رسیدگی به وضعیت اینترنت در دولت**

در حالی که بسیاری از کاربران و کسبو کارها در باره سطوح دسترسی متفاوت ابراز نگرانی کرده‌اند، وزیر ارتباطات در تازه‌ترین صحبت‌های خود گفت: «راانه اینترنت با سطوح دسترسی متفاوت، موضوع جدیدی نیست و پیش از این نیز وجود داشته است. زارع‌پور معتقد است برخی اقبشار به یک دسترسی‌های خاص نیاز دارند که نمی‌توان اسم آن را اینترنت طبقاتی گذاشت.»

از سوی دیگر وضعیت کیفیت اینترنت و ایجاد محدودیت‌های گسترده خسارت‌های بسیار هنگفتی به کسبو کارها و کاربران وارد کرده، اما عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات درباره وضعیت اینترنت همواره ابراز بی‌اطلاعی می‌کندو می‌گوید: «ما کندی اینترنت نداریم و بارها گفته‌ام که مشکل فیلتر شکن است.»

فیلترینگ دو شبکه اجتماعی اینستاگرام و واتساپ هم از ۵ماه گذشته خسارت‌هایی را برای کسبو کارهای کوچک و خانگی به بار آورد. دولت هم همواره شرط رفع فیلترینگ آن‌ها را قبول قوانین ایران از سوی این دو پلتفرم اعلام کرده است. اما حالا عیسی زارع‌پور در مصاحبه اعلام کرد وظیفه نامه نگاری با مالک شبکه‌های فضای مجازی با وزارت ارتباطات نیست و از همین رو او باز هم اطلاعی درباره پاسخ دادن یا ندادن «متا» به نامه مرکز ملی فضای مجازی ندارد.

وزارت ارتباطات دولت سیزدهم از ابتدای آغاز به کار خود، تمامی برنامه‌ها و فعالیت‌های خود را در مسیر راه‌اندازی و تکمیل پروژه شبکه ملی اطلاعات یا همان اینترنت داخلی پیش برده است. حالا نیز به عقیده او اینترنت دچار کندی نیست، اما این اینترنت داخلی است که به خوبی کار می‌کند.

همچنین، چندی پیش رئیس جمهور در گفتگوی تلویزیونی رسمی درباره اینکه چرا به وعده‌های انتخاباتی خود در رابطه با اینترنت عمل نکرده است، اینگونه توضیح داد: «پلتفرم‌های داخلی جایگزین شدند، بنابراین وعده من به قوت خودش باقی است.»

رئیس‌ در آخرین اظهارات خود نیز دسترسی آسان مردم به اینترنت را امری ضروری دانسته است، اما بر تکمیل پروژه شبکه ملی اطلاعات تأکید داشته است.

با وجود این، به لحاظ قانونی تمام اختیارات فضای مجازی کشور در دست این وزارتخانه نیست، اما این وزارتخانه باید در راستای بهبود وضعیت به ویژه کندی اینترنت تلاش کند، نه بر خلاف آن. به نظر می‌رسد که مسئولیت وضعیت اینترنت را که این روزها صدای همه راز مسئولان گرفته تا کاربران عادی را در آورده است، کسی در دولت قرار نیست که رسیدگی به وضعیت آن را بر عهده بگیرد. مشخص نیست که این روال تا چه زمانی ادامه خواهد داشت و چه کسی پاسخگوی شرایط اینترنت است!

**■ پیگیری فیلترینگ در مجلس متفاوت است!**

در حالی که مسئولان دولتی از پاسخگویی و رسیدگی به وضعیت اینترنت سرباز می‌زنند، اما برخی از نمایندگان در تلاش‌اند که اینترنت به روزهای قبل از ۵ ماه گذشته بازگرد.

به نظر می‌رسد که ادامه روند وضعیت کنونی اینترنت صدای تعدادی از نمایندگان مجلس رانیز در آورده است، به‌طوری که چند هفته پیش رئیس کمیسیون اقتصاد دیجیتال هم در نامه‌ای به رئیس جمهوری فیلترینگ بلندمدت را بر ضرر کسبو کارها و کاربران دانست و آن را با معایر با اصل ۲۹قانون اساسی دانست.

در این نامه به این نکته اشاره شده که بر اساس اصل هفتادونهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران «محدودیت بر اینترنت می‌تواند حداکثر ۳۰ روز ادامه یابد و ادامه این محدودیت‌ها بدون طی سناوز کارهای مردم سالارانه تشدید شده در قانون اساسی از جمله صلاحیت انحصاری مجلس شورای اسلامی در تصویب اعمال محدودیت‌های ضروری، آن هم به صورت موقت (اصل ۷۹قانون اساسی) و همچنین بدون اقتاع صحیح و جلب همراهی و همدلی مردم و بدون کسب تکلیف از مجلس شـورای اسلامی عمل و اقدامی غیرقانونی است. رشیدی کوچی، نماینده مجلس نیز پس از آن خواستار رفع محدودیت‌های اینترنت شد و گفته بود: «در شورای عالی امنیت ملی تصمیم گرفته شد که تا آرام شدن فضای جامعه دو پلتفرم مسدود شود؛ از نظر من اکنون زمان آن رسیده‌است که رفع مسدودیت شود چرا که فضای جامعه آرام است.» به عقیده او فیلترینگ به شیوه کنونی، همان باتوم در فضای مجازی است. اگر شبکه‌های اجتماعی خارجی فیلتر باشند و کاربران به استفاده از پلتفرم‌های داخلی روی نیاورند، در پلتفرم‌های داخلی برای چه کسی می‌خواهیم تبیین انجام دهیم؟ باین حال اما نمایندگانی هستند که موافق ادامه فیلترینگ هستند. چرا که به عقیده آن‌ها فیلتر نگ زبان‌های فرهنگی فراوانی برای جامعه به بار می‌آورد.می‌توان گفت که جامعه به این موضوع واقف است که فیلترینگ، عدم دسترسی و محدودیت استفاده از ابزارهای فضای مجازی محدود مربوط به کشور ایران نیست. اما چالش بزرگ این است که در تصمیم‌گیری‌های این‌چنینی کمتر نظر افکار عمومی کمتر مورد تأمل قرار می‌گیرد.

**روند عملیات بازار باز در کشور مسیر صعودی طی می‌کند**
**رکورد شکنی تزریق پول**
**مصطفی‌ترنجی**
**روزنامه‌نگار**

بانک مرکزی در هفته منتهی به ۱۷ بهمن ماه سطح تزریق پول در بازار باز را به بالاترین سطح خود در سال‌های اخیر رسانده است. این در حالی است که طبق معاملات هفته قبل ۱۰۵ همت نقدینگی را از بازار جمع آوری کرده است. روند عملیات بازار باز در کشور مسیر صعودی خود را تا دوام بخشیده است. در این بازار که بانک مرکزی نقدینگی بانکی را سر سامان می‌دهد در ماه‌های اخیر رکوردهای بی سابقه‌ای را رقم زده است. این معاملات اکنون به مرحله چهل و هشتم در میانه بهمن ماه

در گفت وگو با رییس اتحادیه طلا و سکه

مطرح شد

# چرایی رشد حباب سکه

مریم‌فکری

روزنامه‌نگار

اول تقاضا خیلی کم بود و تا آن جایی که من آمار دارم، حدود ۱۳۰، ۱۴۰ هزار سکه برای خرید استقبال شده است. این نشان می‌دهد که در بازار تقاضای آن چنانی وجود ندارد، ولی نوسانات خبرها و جو روانی باعث شده که یک مقداری افزایش قیمت‌ها اتفاق بیفتد. با اعلام این که سکه عرضه می‌شود، آن استقبال و شرایطی که بازار را تحت‌تاثیر بگذارد و تقاضا زیاد شود، متأسفانه وجود نداشت.

ما با نوسانات اونس جهانی طلا مواجه هستیم که وقتی افزایشی یا کاهش می‌شود، تمام بازارهای دنیا تحت‌تاثیر این نوسان قرار می‌گیرند. اما در بازار داخلی ایران غیر از اونس جهانی طلا، نوسانات بازار ارز نیز اثر می‌گذارد. در حال حاضر ما نوسان آن چنانی در بازار ارز نداریم و در شرایطی که کاهش ۸۵دلاری اونس طلا اتفاق افتاده، کاهش می‌هم که در بازار طلا و سکه در بازار ایران انتظار داشتیم، اتفاق نیفتاد. این در حالی است که در بازار

تقاضا وجود ندارد. همان‌طور که گفتیم، بانک مرکزی باید ادامه رویکرد خود در رابطه با عرضه سکه را داشته باشد. اخیراً اعلام کرده‌اند که عرضه سکه در بورس کالا تمام شد. دولت اگر می‌تواند عرضه داشته باشد، با توجه به این‌که به روزهای پایانی سال نزدیک می‌شویم و امکان دارد طبق سنوات گذشته یک مقداری تقاضا در بازار تحریک شود، بانک مرکزی باید در این حوزه وارد شود و مدیریت را تشدید کند و ادامه دهد و بین عرضه‌ها فاصله نیاندازد.

بارها من گفتیم و الان هم اعلام می‌کنم که بانک مرکزی باید بتواند در این حوزه مدیریت داشته باشد و در عین حال، عرضه سکه تمام و نیم‌سکه را هم در دستور کار قرار دهد؛ آن هم در شرایطی که به روزهای پایانی سال نزدیک می‌شویم تا بتوانیم مدیریت همراه با آرامش و بدون اضطراب و التهاب داشته باشیم.

برخی از کارشناسان اقتصادی معتقدند که این نرخ ربع‌سکه‌ای که در بازار وجود دارد، با توجه به حبابی که دارد، با نرخ دلار بالا در بازار عرضه می‌شود و به همین دلیل، مردم نباید ربع‌سکه بخرند. این حباب زیاد است. ببینید، حباب سکه در ابتدای سال ۳۰۰هزار تومان بود و تا سه روز قبل ۳میلیون نیم بود و امروز به بالای ۴میلیون تومان افزایش یافته است. چرا باید این اتفاق بیفتد؟ وقتی ربع‌سکه با سکه تمام و یا نیم‌سکه، هر کدام نهایت ۱۰۰ هزار تومان در بالاترین شرایط هزینه ضریب است، چرا باید این حباب را داشته باشد؟

**این سکه بر اساس چه نرخ دلاری محاسبه می‌شود؟**

اصلاً ربطی به نرخ دلار ندارد، حباب است. ببینید ارزش طلائی آن در حدود ۵ میلیون تومان است و در حدود ۴ میلیون تومان حباب دارد. این حباب ربطی به دلار ندارد. به عرضه‌ها ربط دارد و سؤال این جاست که چرا عرضه‌ها بیشتر نمی‌شود؟! به نظر من وقتی بازار اشباع شود به بازار سکه ورود شود و انواع سکه به مقدار نیاز در بازار از طریق بانک مرکزی عرضه شود، این حباب و قیمت‌ها دیگر وجود ندارد.

رسیده و نشان از سطح بالای تزریق پول در این معاملات داشته است. در هفته منتهی به ۱۷ بهمن ماه در بانک مرکزی ۱۳۰ همت اوراق تحت توافق ریپوز با بانک‌ها خریداری کرد. به‌طور کلی در این بازار بانک‌ها نیازهای نقدینگی خود را با وثیقه اوراقی و استقراض از بانک مرکزی برطرف می‌کنند. در هفته اخیر حجم اوراق خریداری شده از سوی بانک مرکزی همان تزریق پول در این معاملات بوده که برابر با ۱۳۰ همت به ثبت رسیده است. دادو ستد اوراقی بانک‌ها و بانک مرکزی نرخ سود و تاریخ سررسیدی است که به صورت هفتگی بانک مرکزی آن را تعیین می‌کند. این تاریخ سررسید در هفته‌های متوالی هفت روزه بوده نرخ سود آن برابر با ۲۱ درصد ثابت مانده است. با توجه به قواعد معاملات در این بازار، بانک مرکزی برائتر معاملات هفته قبل خود ۱۰۵ همت نقدینگی جذب کرده و به نوعی از نظام بانکی همین میزان را جمع آوری

کرده است. در کنار بازار باز، تزریق پول در بازار شبانه نیز در سطح بالایی رقم خورده است

**■ سطح ۸ همتی تزریق پول در بازار شبانه**

در بازار شبانه تاریخ سررسید معاملات میان بانک‌ها یا یکدیگر کوتاه مدت تر بوده و در نرخ سود در دامنه‌ای معین قرار دارد. دامنه‌ای که بانک مرکزی آن را تعیین می‌کند و از ۱۴ تا ۲۲ درصد است. بانک مرکزی تزریق خود در این بازار را تحت عنوان اعتبارات قاعده مند انجام داده که نرخ سود آن در سقف خود قرار دارد. معاملات ثبت شده از سوی بانک مرکزی در هفته منتهی به ۱۷ بهمن ماه نشان می‌دهد سطح معاملات و تزریق پول بانک مرکزی در عملیات بازار شبانه برابر با ۹ هزار و ۸۶۰ میلیارد تومان به ثبت رسیده است. با این‌که این رقم از هفته پیش کمتر بوده اما همچنان سطح بالایی در تزریق نقدینگی در این بازار به شمار می‌آید.



نوسان اونس جهانی طلا. اما در کشور ما نوسان بازار ارز روی بازار طلا و سکه هم نقش آفرینی می‌کند. در کنار این‌ها، عرضه و تقاضا نیز روی بازار اثر دارد. یک زمانی تقاضا وجود داشته، عرضه نبوده و یک زمانی عرضه وجود دارد، اما تقاضا نیست. در چند روز گذشته ربع‌سکه در بازار بورس عرضه می‌شد، اما تقاضایی که همه فکر می‌کردند وجود داشته باشد، وجود نداشت. این نشان می‌دهد که تقاضا کاذب بوده است.

یک نکته محوری و کلیدی که وجود دارد برای این‌که حباب سکه شکسته شود، این است که بانک مرکزی در کنار عرضه ربع‌سکه، در بخش نیم‌سکه و سکه تمام ورود کند و عرضه نیم‌سکه و سکه تمام از طریق بورس صورت گیرد. این موضوع می‌تواند نقش خیلی مهمی در کاهش حباب نیم‌سکه و سکه تمام داشته باشد. ما بارها این موضوع را عنوان کردیم، اما متأسفانه تا کنون اقدامی صورت نگرفته است. ببینید، اگر الان یک خبر اعلام شود که قرار است از هفته آینده عرضه نیم‌سکه و سکه تمام در ادامه سیاست‌های بانک مرکزی در بورس عرضه شود، همین خبر هم باعث ثبات قیمت و هم کاهش قیمت و هم کاهش حباب سکه می‌شود. حالا ممکن است تقاضا کم و زیاد باشد، ولی در جو روانی بازار نقش تاثیرگذاری دارد. ربع‌سکه یک زمانی تا ۱۰ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان افزایش قیمت داشت، ولی با خبرهایی که منتشر شد، قیمت آن تا حدود ۸ میلیون تومان پایین آمد. اما پس از آن به دلیل این‌که در عرضه‌ها فاصله افتاد و قیمت‌های اعلامی با بازار فاصله زیادی نداشت، باز مجدد قیمت‌ها بالا رفت و به ۹ میلیون تومان رسید. رویکرد‌ها و مدیریت بانک مرکزی می‌تواند نقش خیلی مهمی در جو بازار داخلی داشته باشد.

**به نظر شما سکه در همین سطح قیمتی می‌ماند یا کاهش می‌یابد؟**
ما با دو مساله روبه‌رو هستیم. یکی این‌که به روزهای پایانی سال نزدیک می‌شویم و طبق سنوات سال‌های گذشته در روزهای پایانی سال تشدید تقاضا در رابطه با هدایا اتفاق می‌افتد. البته سکه خیلی گران شده و تقاضایی که طبق سنوات سال‌های گذشته وجود داشته، به یک چهارم رسیده است. یک زمانی ربع‌سکه ۲ میلیون تومان بود و مردم هدیه می‌دادند، اما الان به ۹ میلیون تومان افزایش یافته است. به‌هر حال قدرت خرید کاهش یافته است. ولی با توجه به سال‌های گذشته و امکان افزایش حدود ۱۰ تا ۲۰ درصدی افزایش تقاضا در روزهای پایانی سال داریم.

به نظر من اگر اونس جهانی همین روند کاهش را داشته باشد، خبر خوبی برای بازار طلا و سکه است. از سوی دیگر، اگر بازار متشکل ارز و طلا به درستی عمل کند، بازار ثبات را خواهد داشت. اما بخش مهم‌تر این است که عرضه انواع سکه توسط بانک مرکزی به‌طور زیاد انجام شود و بین عرضه‌ها وقفه وجود نداشته باشد. در شرایط کنونی من اعتقاد دارم در روزهای پایانی سال به همین روالی که از ابتدای بهمن تا کنون شاهد بودیم، ثبات قیمتی ادامه‌دار خواهد بود و بازار التهاب خاصی نخواهد داشت.

**دلیل محدودیت عرضه سکه را چه می‌دانید؟**

این سوالاتی است که باید از طریق بانک مرکزی به آن‌ها پاسخ داد. اتحادیه‌ها که در این مسائل نقشی ندارند، ضرب سکه از طریق بانک مرکزی انجام می‌شود و عرضه آن نیز از طریق بانک مرکزی انجام می‌شود. ما فقط نوسانات و شرایط بازار را می‌توانیم رصد کنیم و روی آن نظر بدهیم. این سوالاتی است که باید بانک مرکزی پاسخ دهد، ولی بخش خصوصی و اتحادیه در جلساتی که داشته است، اعلام آمادگی کرده که می‌تواند نقش محوری در کنار بانک مرکزی داشته باشد و به عنوان مکمل در کنار بانک مرکزی می‌تواند برای ضرب سکه از واحدهای تولیدی استفاده کند. حتی سرمایه‌گذار در بخش خصوصی نیز آمادگی دارد که در جهت عرضه سکه و ضرب سکه در کنار بانک مرکزی نقش آفرینی کند تا بتوانیم به سمت ایجاد ثبات نسبی و کاهش قیمت و حباب قیمت برویم. این‌را هم بگویم که مردم دقت کنند که این حباب سکه واقعا توجیه اقتصادی ندارد. ربع‌سکه‌ای که حدود ۴ میلیون تومان حباب دارد، به نظر من مردم نباید به سمت آن بروند و باید به این سمت رفت که مصنوعات طلا خرید. شما دو گرم طلا بخرید، نهایت با بالاترین اجرت یک میلیون هزینه می‌دهید. مردم با توجه به حبابی که سکه دارد، باید مصنوعات طلا بخرند.

**یک زمانی در حوزه بورس گفته می‌شود که وضعیتی که وجود دارد، حباب است و این حباب زمانی خواهد ترکید. این اتفاق هم افتاد و بعد از مدتی شاهد ریزش بورس بودیم. به نظر شما احتمال تکرار این اتفاق در بازار سکه وجود دارد و این‌که حباب سکه بترکد؟**

ببینید، ما الان در بهمن‌ماه قرار داریم. حباب سکه اردیبهشت‌ماه در حدود ۳۰۰ هزار تومان بوده و الان در حدود ۱ میلیون تومان شده است. این یعنی حباب سکه در حدود ۱۴ برابر شده است. چرا این اتفاق افتاده است؟ این‌که شما می‌گویید چرا این حباب ایجاد شده، علت آن را باید وزیر اقتصاد یا بانک مرکزی که در حوزه ضرب سکه و عرضه سکه نقش داشته، جواب دهد و علت را از این بخش باید جویا شد.

**چرا باید این اتفاق بیفتد؟ یعنی در عرض ۱۰ ماه از سال، حباب سکه ۱۴ برابر شود. در ربع‌سکه به جرات می‌توان گفت حباب ربع‌سکه ۵۰ برابر شده است. ۴ میلیون تومان حباب روی یک سکه می‌داند یعنی چه؟ اصلاً توجیه اقتصادی ندارد. این‌ها سوالاتی است که از بانک مرکزی داریم.**

با این شرایط، احتمال شکست قیمت‌ها وجود دارد؟

شکست قیمت‌ها بر می‌گردد به این‌که تقاضا در بازار کمتر باشد و عرضه انجام شود. یک زمانی تشدید تقاضا به دلیل التهاب‌ها و نوسانات و تورم‌هایی است که در بازارهای داخلی وجود دارد. یک زمانی هم خبرهای سیاسی و اقتصادی در سطح دنیا روی این‌ موضوع اثر دارد و یا

**روند عملیات بازار باز در کشور مسیر صعودی طی می کند**

**رکورد شکنی تزریق پول**

مصطفی‌ترنجی

روزنامه نگار

بانک مرکزی در هفته منتهی به ۱۷ بهمن ماه سطح تزریق پول در بازار باز را به بالاترین سطح خود در سال‌های اخیر رسانده است. این در حالی است که طبق معاملات هفته قبل ۱۰۵ همت نقدینگی را از بازار جمع آوری کرده است. روند عملیات بازار باز در کشور مسیر صعودی خود را تداوم بخشیده است. در این بازار که بانک مرکزی نقدینگی بانکی را سرو سامان می‌دهد در ماه‌های اخیر رکورد های بی سابقه‌ای را رقم زده است. این معاملات اکنون به مر حله چهل و هشتم در میانه بهمن ماه

در گفت وگو با حسین راغفر طرح مولدسازی اموال دولتی مطرح شد

# اعلام ورشکستگی مالی عمومی!؟

نگارعلی

روزنامه نگار

خصوصی‌سازی قبلی است و اعلام ورشکستگی مالی عمومی است؛ از ابتدا تصور می‌رفت که اقتصادی که ظرفیت‌های تولید ثروت ملی ندارد و دلالی و سفته‌بازی و سوداگری، سکه رایج آن شده‌است، دیر یا زود به زمین بخورد و در حال حاضر طرح مولدسازی اموال دولتی اعلام ورشکستگی این اقتصاد است.»

این استاد اقتصاد در ادامه با اشاره به معادله فساد در علم اقتصاد گفت: «در علم اقتصاد معادله‌ای با عنوان فساد داریم. بر اساس این معادله فساد برابر است با انحصار، صلاح‌دید گروهی خاص و نبود الزام برای پاسخگویی. خروجی وجود این سه مؤلفه، فساد است و متأسفانه در طرح ذکر شده برای مولدسازی اموال دولتی، تمام اجزای این معادله یکجا فراهم شده‌است. مکانیزم کار این است که در ابتدا گروهی باید تشخیص دهند که دارایی‌های مازاد دولت کدام است و بعد قیمت این دارایی‌ها با صلاح‌دید آنان مشخص می‌شود و به هر کسی که خواستند می‌توانند این دارایی‌ها را ارائه کنند و به هیچکس نیز پاسخگو نیستند.»

**خُظرفیت‌های کسب درآمد سنتی در کشور خشک شده‌است**

راغفر در ادامه با اشاره به اینکه گویا عده‌ای در کشور نشسته‌اند و برای اموال عمومی برنامه‌ریزی می‌کنند؛ گفت: «نتایج این طرح را مردم دیر یا زود خواهند دید، من معتقدم تداوم این طرح نشان دهنده آن است که ظرفیت‌های کسب درآمد به طور سنتی در کشور خشک شده‌است و روش‌هایی مانند فروش نفت دیگر پاسخگو نیست. از این رو دولتمردان نمی‌خواهند برای کسب درآمد از مسیرهای متعارفی

رسیده و نشان از سطح بالای تزریق پول در این معاملات داشته است. در هفته منتهی به ۱۷ بهمن ماه در بانک مرکزی ۱۳۰ همت اوراق تحت توافق رییس‌وز بانک‌ها خریداری کرد. به‌طور کلی در این بازار بانک‌ها نیازهای نقدینگی خود را با وثیقه اوراق و استقراض از بانک مرکزی برطرف می‌کنند. در هفته اخیر حجم اوراق خریداری شده از سوی بانک مرکزی همان تزریق پول در این معاملات بوده که برابر با ۱۳۰ همت به ثبت رسیده است. دادو سنتد اوراقی بانک‌ها و بانک مرکزی دارای نرخ سود و تاریخ سررسیدی است که به صورت هفتگی بانک مرکزی آن را تعیین می‌کند. این تاریخ سررسید در هفته‌های متوالی هفت روزه بوده نرخ سود آن برابر با ۲۱ درصد ثابت مانده است. با توجه به قواعد معاملات در این-بازار، بانک مرکزی برائتر معاملات هفته قبل خود ۱۰۵ همت نقدینگی جذب کرده و به نوعی از نظام بانکی همین میزان را جمع آوری

کرده است. در کنار بازار باز، تزریق پول در بازار شبانه نیز در سطح بالایی رقم خورده است

**■ سطح ۸ همتی تزریق پول در بازار شبانه**

در بازار شبانه تاریخ سررسید معاملات میان بانک‌ها با یکدیگر کوتاه مدت تر بوده و در نرخ سود در دامنه‌ای معین قرار دارد. دامنه‌ای که بانک مرکزی آن را تعیین می‌کند و از ۱۴ تا ۲۲ درصد است. بانک مرکزی تزریق خود در این بازار را تحت عنوان اعتبارات قاعده مند انجام داده که نرخ سود آن در سقف خود قرار دارد. معاملات ثبت شده از سوی بانک مرکزی در هفته منتهی به ۱۷ بهمن ماه نشان می‌دهد سطح معاملات و تزریق پول بانک مرکزی در عملیات بازار شبانه برابر با ۹ هزار و ۸۶۰ میلیارد تومان به ثبت رسیده است. با این که این رقم از هفته پیش کمتر بوده اما همچنان سطح بالایی در تزریق نقدینگی در این بازار به شمار می‌آید.



که در جهان تجربه شده‌است عبور کنند و مسیرهای غیرمتعارفی را انتخاب کرده‌اند.»

این اقتصاددان در ادامه با اشاره به اینکه روش متعارف کسب درآمد در جهان اخذ مالیات است؛ گفت: «انگار قرار نیست نظام مالیات ستانی در ایران مستقر شود و نظام فشل ناکارآمد کنونی جای خود را به یک نظام کارآمد دهد؟ بهترین فرصت برای این کار فشارها و محدودیت‌های موجودی است که بر اقتصاد کشور تحمیل شده‌است و اگر در چنین شرایطی حاکمیت نتواند یک تصمیم قاطع برای تغییر این مسیر ناکارآمد بگیرد، فرصت‌های پیش رو نیز از میان خواهد رفت.»

**■ تشت رسوایی این برنامه از با م فر خواهد افتاد!**

راغفر در ادامه گفت: «یکی از مهمترین الزامات کنونی، اجرای خصوصی‌سازی واقعی به جای مولدسازی است. باید خصوصی‌ها و نهادهایی که واسطه بین دولت و بخش خصوصی هستند و فعالیت‌های اقتصادی گسترده دارند، سهام خودشان را در یک پروسه به مردم یا همان بخش خصوصی واقعی عرضه کنند. سپس اصلاح نظام مالیاتی و خروج کامل دستگاه‌ها و نهادهای خاص از فعالیت اقتصادی ضرورت دارد. در غیر این صورت تداوم روش کنونی و دست زدن به مولدسازی برای کسب درآمد نتایج به مراتب ناگوارتری از خصوصی‌سازی ناقص در کشور دارد.» به گفته وی مهمترین اقدام در شرایط کنونی اصلاح ساختار بانکی، مالیاتی و حل معضلات برنامه خصوصی‌سازی با اصلاحات ساختاری و جدی است تا اقتصاد سامان گیرد و راه بر هر فسادی بسته شود.

راغفر تأکید کرد: «این در حالی است که طرحی

## سده خطر بزرگ پیش روی مولدسازی یادداشت

### سه خطر بزرگ پیش روی مولدسازی

کنیم. یکی از اشتباهاتی که معمولاً در این زمینه رخ می‌دهد، این است که مسئولان فکر می‌کنند مولدسازی اموال یعنی فروش دارایی‌های عمومی. به عنوان مثال فرض کنید در میان این اموال یک زمین بلااستفاده وجود دارد. لزومی ندارد این زمین فروخته شود. می‌توان با همکاری بخش خصوصی می‌توان با همکاری بخش خصوصی یک فضای سبز در قالب پارک در آن ساخت که هم امکان تفریح و ورزش در آن وجود دارد و موجب افزایش سطح سلامت جسمی و روحی افراد جامعه می‌شود و هم می‌تواند فضای مناسبی برای اشتغال‌زایی باشد. این اقدام هم نوعی بهر مند شوند؛ بنابراین به مولدسازی دارایی‌های دولت نباید صرفاً با رویکرد درآمدی و پولی نگاه شود. نگرانی بعدی این است که با فروش اموال، هزینه‌های جاری پوشش داده شود که بسیار خطرناک است و باید

خط قرمز مسئولان باشد. زیر اقرار نیست اموال فروخته شود و دستمزد و حقوق داده شود. این کار مثل این است که بخواهیم فرش زیر پای خود را بفروشیم که بتوانیم شب برویم رستوران غذا بخوریم. باید در نظر داشت وقتی دست به فروش اموال دولتی می‌زنیم باید آورده‌ای برای ما داشته باشد. اینکه این اموال فروخته شود و بعد هم با آن هزینه‌های جاری کشور را بپردازند، به این معنی است که عملاً درایی از بین رفته و به هیچ عنوان تبدیل به احسن نشده است. نگرانی سوم این است که برای این کار نیاز مند یک ساختار نهاد هستیم تا از افراط و تفریط جلوگیری کنیم. اصاصراً یک هیات برای آن تعیین شده است. افراط این است که ما دست یک گروهی را بدون محدودیت باز بگذاریم تا هر کاری می‌خواهند انجام

دهند و هیچ گونه پاسخگویی و نظارتی روی آن‌ها نباشد. تفریط هم اینگونه است که آنقدر محدودشان کنیم که نتوانند اقدامات لازم را انجام دهند و در نهایت به هدف نهایی دست پیدا نکنند. متأسفانه ما تجربه این-را در هیات واگذاری داشتیم. در آن دوره هم آنقدر محدودیت و ترس شد که بعد از اقدام ایجاد شد که در نهایت به هدف ترسیدند؛ بنابراین ما نیاز به یک ساختار داریم که در یک اتاق شیشه‌ای تصمیم گیری و اقدام کنند. منظور از اتاق شیشه‌ای این است که باید نحوه مولدسازی هر کدام از دارایی‌ها کاملاً مشخص باشد. یعنی باید مشخص باشد که به عنوان مثال زمین بلااستفاده شماره یک قرار است به فروش برسد یا خیر؟ اگر قرار است به فروش برسد به چه قیمتی؟ با چه شرایطی؟ بابت چه اقدامی و کجا هزینه خواهد شد؟

# ۷

چهارشنبه

۱۹ بهمن ۱۴۰۱

سال هفتم

شماره ۳۰۰

گفت و گو

یکی از

مهمترین

الزامات

کنونی، اجرای

خصوصی‌سازی

واقعی به جای

مولدسازی

است. باید

خصوصی‌ها و

نهادهایی که

واسطه بین

دولت و بخش

خصوصی

هستند و

فعالیت‌های

اقتصادی

گسترده دارند،

سهام خودشان

را در یک پروسه

به مردم یا

همان بخش

خصوصی

واقعی عرضه

کنند. سپس

اصلاح نظام

مالیاتی و

خروج کامل

دستگاه‌ها و

نهادهای خاص

از فعالیت

اقتصادی

ضرورت دارد.

# تجدیدتازه‌بیر

هفته‌نامه

گزارش

**طرح کالا برگ الکترونیکی در سه استان دیگر اجرا شد**

### جزئیات طرح کالا برگ

فاطمه‌دیانی

روزنامه نگار

طرح کالا برگ الکترونیکی در روزهای گذشته در سه استان قزوین، گیلان و مرکزی به طور آزمایشی اجرا شد. پیش‌تر این طرح در هرمزگان به عنوان اولین استان منتخب به اجرا درآمده بود.

بر اساس اعلام مجری طرح کالا برگ الکترونیکی، امکان خرید از تمام فروشگاه‌های موجود در این سه استان برای مردم فراهم شده و تمام فروشگاه‌ها می‌توانند در صورت تمایل برای عضویت اپلیکیشن «شما» (شبکه ملی اعتبار) را از سایت shoma.sfara.irدانلود کنند. طبق آخرین اخبار، اجرای طرح کالا برگ الکترونیک در قزوین در دو مرحله به اجرا می‌آید که مرحله نخست اجرای آن با اتصال برخی فروشگاه‌ها به سامانه کالا برگ الکترونیک آغاز شده و برابر آمارها تا روز شنبه حدود ۱۰۰ فروشگاه غیر از فروشگاه‌های زنجیره‌ای به این سامانه درخواست داده‌اند.
آنطور که علی رحمانی-سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری قزوین درباره روند اجرای طرح در این استان گفته پس از اتمام مرحله اتصال فروشگاه‌ها با تأیید استاندارد نسبت به آمادگی برای اجرا طرح، مرحله بعد آغاز می‌شود که در مرحله بعد مشمولین یارانه‌بگیر می‌توانند به این فروشگاه‌ها مراجعه و خرید کنند. به گفته وی در این طرح بحث مالیات اصناف مطرح نیست و این طرح به هیچ عنوان به سامانه‌های مالیاتی متصل نیست.

رحمانی اعلام کرده که امکان خرید به شکل مجازی در حال حاضر وجود ندارد و انتظار می‌رود در آینده فروشگاه‌هایی که به شکل مجازی این کالاها را می‌فروشند، به طرح متصل شوند تا از مزایای اجرای طرح به صورت مجازی هم بتوان بهره‌مند شد. در استان گیلان نیز مقدمات اولیه شروع شده و روند اطلاع رسانی‌ها به افراد فروشگاه‌ها در حال انجام است. در استان مرکزی نیز اقدامات اولیه برای اجرای طرح آغاز شده و ستادهای استانی و شهرستانی تشکیل شده‌است. همچنین اطلاع رسانی به فروشگاه‌ها و مغازه‌داران جهت ثبت نام و مشارکت در این طرح در دستور کار است. جمشید امیدی-مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان مرکزی با بیان اینکه طی دو روز گذشته استقبال خوبی از این طرح صورت گرفته است، می‌گوید: پیوستن به این طرح اصلاً اجباری نبوده و اختیاری است. طرح برای فروشندگان مزایایی دارد و صاحبان مغازه و فروشگاه‌ها برای مشارکت در این طرح متحمل هیچ هزینه‌ای نمی‌شوند. به گفته وی، با اجرای این طرح کوچکترین و جزئی‌ترین واحدهای فروشگاه‌ها در هر منطقه‌ای با دستگاه کارخوان خود می‌توانند به شبکه شما متصل شوند و شرکت در این طرح تعداد مشتریان فروشگاه را افزایش می‌دهد. آنطور که مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان مرکزی گفته این طرح روشی مؤثر برای کنترل گرانی و تورم است و نگاه دولت این است که طرح بیشتر وارد روستاها شود.
ترجمطابق گزارش‌های انتشار یافته بیش از ۴۰۰۰ تراکنش در هرمزگان انجام گرفته و از حدود ۹۰۰ فروشگاه خرید شده است.

به گفته محبتی معین وزیر وی-مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی هرمزگان بیش از ۱۳۲۶ فروشگاه در هرمزگان به درگاه کالا برگ الکترونیکی متصل شده‌اند و ۳۵۰ فروشگاه دیگر در هرمزگان در انتظار اتصال به سامانه کالا برگ الکترونیک هستند. حمید فراد-مجری طرح کالا برگ الکترونیکی ابراز امیدواری کرده با پیوستن ۳۵۰ فروشگاه دیگر، پوشش و فراگیری صد درصدی طرح در هرمزگان محقق شود. طرح کالا برگ الکترونیکی به منظور تقویت سلامت غذایی و حمایت از معیشت خانوار به اجرا درآمده و دولت این امکان را برای خانوارها به وجود آورده تا کالاهای اساسی را به نرخ ثابت و اعتباری یارانه یک‌ماه‌زودتر خریداری کنند. این کالاها ۱۰ تلم کالای اساسی به ارزش ۵۳۰ هزار تومان است که شامل ماست، شیر، پنیر، قند و شکر، ماکارونی، روغن مایع، برنج، مرغ و تخم‌مرغ می‌شود.

به اعتقاد کارشناسان مهمترین مزایای اجرای طرح کالا برگ الکترونیکی، حفظ قدرت خرید مردم در طول دوره است. قیمت کالاها بر اساس نرخ شهر یور سال ۱۴۰۰ عرضه می‌شود و دولت طبق سبد کالای مشخص شده مابه التفاوت قیمت کالا را در طول دوره پرداخت می‌کند. مزیت دیگر این طرح احترام به سالیق خانوارهاست به نحوی که مردم می‌توانند کالای مصرفی و مورد نیاز خود را از لیست اقلام اعلام شده بر اساس سلیقه و با هر نام و نشان تجاری خریداری کنند و امکان پرداخت مابه‌التفاوت قیمت کالاها ی انتخابی با کالای مرجع فراهم شده است. پیش از این وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با اشاره به موفقیت اجرای طرح در استان هرمزگان ابراز امیدواری کرده بود که این طرح تا پایان سال در کل کشور اجرایی شود که با توجه به اجرای طرح در سه استان قزوین، مرکزی و گیلان، احتمال پیوستن یک استان دیگر به طرح تا پایان سال دور از انتظار نیست. به گفته وی طبق هماهنگی‌های انجام شده با فروشگاه‌های زنجیره‌ای در آینده نزدیک طرح کالا برگ الکترونیکی به شکل سراسری اجرا می‌شود و دولت هیچ بنایی ندارد که بارانه نقدی را حذف کند. آنطور که م‌رضوی گفته اجرای طرح کالا برگ الکترونیک تکلیف قانونی است و مردم می‌توانند کالا برگ الکترونیک با ارائه نقدی را انتخاب کنند. قیمت‌ها بر اساس شهریور سال ۱۴۰۰ است و برای کالاهای اساسی از ارز نیمایی استفاده کند. به گفته وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی سرپرستان خانوار با کد دستوری #۲۸\*۷۸۸# می‌توانند میزان اعتبار خود را مشاهده و به رقمقاری که ضرورت دانستند خرید کنند. افراد در صورت تمایل نداشتن به خرید کالا برگ الکترونیکی می‌توانند همچنان یارانه خود را در پایان هر ماه به طور نقدی دریافت کنند. فروشنندگان صنوف کالا برگ، لبنیات، پروتئین و فروشگاه‌های زنجیره‌ای و تعاونی‌های مصرف، می‌توانند با مراجعه به نرم افزار «بازار» و «هایکت» یا از طریق درگاه الکترونیکی، shoma.sfara.ir نسبت به نصب برنامه کاربردی «شما» به این طرح بپیوندند.

یک کارشناس خودرو و تشریح کرد؛ **چالش های پیش روی واردات خودروهای کارکرده**

**فاطمه جوادی**  
روزنامه نگار



گروه خودرو: کمیسیون صنایع مجلس در جریان بررسی لایحه بودجه واردات خودروهای دست دوم با ۵ سال کار کرد را تصویب کرده؛ این موضوع بارها مطرح شده و تا به حال به مرحله اجرا نرسیده است و حالا باید منتظر ماند و دید که آیا دولت سیزدهم این موضوع را اجرایی می کند یا نه. برای بررسی بیشتر این موضوع گفت‌گویی با بابک صدراپی، کارشناس بازار خودرو داشته‌ایم که به شرح ذیل است.

صدراپی گفت؛ بحث واردات خودروی دست دوم از سال‌ها پیش وجود داشته، ولی هر بار با یک‌سری دلایل که مثلا شاید برای کشور جالب نباشد، منتفی شده است. این بار به این نتیجه رسیدند که با این شرایطی که برای واردات خودروها وجود دارد، مانند سقف ۲۰ هزار دلاری که گذاشته‌اند، وضعیت تحریم و شرکت‌هایی که به ما خودرو نمی دهند و یا باید به سختی از کشورهای اطراف پیدا کنیم و ۱۰۰ هزار دستگاهی نیاز بازار را رفع نمی کند، اگر خودروی دست دوم وارد کنند که هم تعداد بیشتری باشد و هم تنوع مدل داشته باشد، حساسیت تحریمی کم می شود. وی افزود؛ اما مشکل در رابطه با واردات خودروی دست دوم این است که چطور می‌خواهیم این تعداد را از کشورهای همسایه وارد کنیم، طرح واردات خودرو را اقتدر بی‌برنامه اجرا کردند که هر چقدر جلو می‌رویم، معضلات و مشکلاتش بیشتر می‌شود و چاره‌ای ندارند که ببینند و درباره واردات خودروی دست دوم ۵ سال کار کرده به عنوان یک گزینه جایگزین صحبت کنند. این کارشناس بازار خودرو ادامه داد؛ به نظر من خودروی ۱۵ سال پیش خارجی از خودروی صفر کیلومتر ایرانی الایندی‌اش کمتر است و به فرض واردات، در نهایت خودروی تولید ۲۰۱۸ وارد می‌کنیم که تکنولوژی موتور ی که الان برای خودروهای سایبا و ایران خودرو نصب می‌شود، برای دهه ۹۰ میلادی است و ۲۰ سال از تکنولوژی خارجی‌ها عقب‌تر است؛ بنابراین آلاینده بودن خودروهای دست دوم دلیل منطقی و واقع کننده‌ای نیست. صدراپی بیان کرد؛ البته خودروی دست دوم هم چالش‌های خاص خودش را دارد؛ تأمین این تعداد خودرو، سالم بودن آنها و این که ارزش ورود به کشور را داشته باشند، کار ساده‌ای نیست و موضوع بعدی هم این که هم‌زمان با ورود این‌ها به ایران، حجم ورود قطعات مصرفی به کشور زیاد خواهد شد، چون این‌ها در عمری هستند که نیاز به قطعه مصرفی دارند. با این وجود واردات خودروی خارجی مثلا مدل‌های ۲۰۱۸، ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ از آوردن خودروی چینی بی کیفیت به نام خودروی وارداتی به کشور، نفع بیشتری برای مردم خواهد داشت.وی تصریح کرد؛ در صورت واردات خودروی دست دوم، ناگزیر به واردات از کشورهایی چون ارمنستان، عمان، ترکیه، قطر، عراق، گرجستان و امارات هستیم و واردات خودروهای دست دوم کره‌ای و ژاپنی مقرون به‌صرفه و قابل اعتمادتر است. اما در مورد این که از کدام کشورها وارد کنیم، به دلیل تحریم‌ها در مضیقه هستیم و قدرت انتخاب نداریم. اگر خودروی غیر چینی بیاوریم، با هزاران دردسر وارد کشور می‌شود که البته نمی‌تواند حجم انبوهی هم داشته باشد. همین واردات نیم‌بند را هم که ببینید، ۲۰ هزار چانگان و ۲ هزار کیا وارد می‌شود که نشان می‌دهد، دستشان برای خودروهای چینی بازتر است و البته چانگان جزء خودروهای باکیفیت چینی است و تفاوت آنجنانی با خودروی ژاپنی و کره‌ای ندارد. خبرهایی وجود دارد که مذاکراتی برای واردات خودروهای درجه دو و سه چینی وجود دارد که این موضوع می‌تواند خطرناک باشد و جای تأمل بیشتری دارد. این کارشناس بازار خودرو در خصوص واردات خودروهای دست‌دوم از سایر کشورها گفت؛ این اتفاق در کشورهایی که ارتباطات جهانی ندارند و یا به لحاظ مالی توانایی پایینی دارند، مرسوم است. یک زمانی در کشورهای تازه استقلال یافته شوروی مانند ارمنستان و گرجستان انجام شد و این کشورها از آلمان و اتحادیه اروپا خودروی دست دوم وارد کردند. صدراپی درباره میزان تقاضای خودروهای دست دوم میان مردم در صورت واردات نیز گفت؛ باید ببینیم که چه برند و مدل‌هایی و با چه قیمت‌هایی وارد می‌شود. مثلا اگر بنز ۲۰۱۸ وارد شود، چون برای این خودرو خلاء وجود دارد، قطعا یک تقاضایی ایجاد خواهد شد. ما در شرایطی صحبت می‌کنیم که یک کشور نرمال که دسترسی به ارتباطات جهانی داشته باشد، نیستیم؛ ما در مضیقه هستیم و قدرت انتخاب در خصوص چیدن خودروهای وارداتی را نداریم. ضمن این که ما خودتحریمی‌های داخلی داریم که حجم موتور و سقف قیمت گذاشته‌ایم و به لحاظ جهانی هم ارتباطات برای کشور سخت است و با این شرایط باید بگردیم و خودروهای مدنظرمان را از منطقه پیدا کنیم. وی افزود: در حال حاضر تقاضا در دنیا برای خودرو افزایش یافته، چون به دلیل کمبود ریزپردازنده‌ها تحت تأثیر جنگ روسیه و اوکراین، تأمین خودرو به عقب افتاده و مدت زمان تحویل خودروهای صفر کیلومتر طولانی شده و همین باعث شده بازار خودروهای دست دوم در کشورهایی چون امارات، کانادا و برخی کشورهای اروپایی گرم شود.

قبل از انقلاب تا به امروز جامعه با مشکل مسکن مواجه بوده و هر سیاست مدار و تصمیم گیری که روی کار آمده، ادعا کرده که مشکل مسکن را حل می‌کند. ولی فقط مُسکن‌هایی در این زمینه تزییق شده که آن‌هم کوتاه مدت بود. ولی واقعیت این است که نتوانستند این مشکل را بخوبی حل کنند. به دلیل اینکه دولت به عنوان کارفرما، کارفرمای خوبی نبوده و نمی‌تواند به تعهدات خودش به موقع عمل کند. عدم اقدام به موقع و عدم تحقق وعده‌ها در زمان مناسب باعث شده که در یک مقطعی از زمان نتوانستیم مشکل مسکن را حل کنیم و همیشه به دلیل دیر اقدام کردن و دیر اجرایی شدن پروژه‌ها خاصیت خود را از دست داده است. هر ساله تقاضا برای ساخت مسکن داشتیم (خصوصا در دو یا سه دهه گذشته که رشد جمعیت داشتیم) ولی از طرف دیگر فرسودگی ساخت و سازهایی که انجام می‌شود و یا نوسازی که بر روی ساخت و سازهای انجام شده که آن هم به

۴ مانعی که پیش روی دولت در تولید مسکن قرار دارد

# چالش‌های پیش‌روی نهضت ملی مسکن

**میناعلیزاده**  
روزنامه نگار

گروه راه و مسکن: چند روز قبل مهرداد بذریاش، وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد؛ سال آینده دانشگاه‌های پیش‌تاز نهضت تولید مسکن برای استادان، کارکنان دانشگاه‌ها و خوابگاه‌های متاهلی خواهند شد. اظهارات وزیر در حالی مطرح می‌شود که ساخت چهار میلیون مسکن دولت رئیسی همچنان وضعیتی مبهم دارد. سال ۱۴۰۱ رو به پایان است و اقتصاد ایران مسیر پرنوسانی را در همه ابعاد تجربه کرده است. بازار مسکن در وضعیت بحرانی به سر می‌برد، قیمت دلار و سکه در یکی از سقف‌های تاریخی خود ایستاده و نرخ تورم هر ماه روندی افزایشی را ثبت کرده است.

در همین حال بیش از یک سال از آغاز به کار دولت رئیسی گذشته اما تا امروز وعده ساخت یک میلیون مسکن در طول یک سال حتی در حد کلتگ‌زنی نیز عملی نشده است. این در حالی است که دولت هر روز وعده‌ای جدید در این باره می‌دهد.

چند روز قبل بذریاش، وزیر راه و شهرسازی گفته بود: «وزارت راه و شهرسازی در توافق با وزارت

### مسکن دستوربردار نیست

**حسن محتمن**  
عضویت مدیرانچمن انبوسازان استان تهران

دلیل بحث تراکم و ایجاد ارزش افزوده همه اینها تقاضای ایجاد می‌کند که این تقاضاها باعث شده در یک مقطعی دولت‌ها نتوانند به وعده‌های خودشان عمل کنند. با توجه به چنین سیاستی که وجود دارد جامعه با مشکل مسکن همچنان مواجه است. با توجه به شرایطی که در جامعه حاکم است بعید می‌دانم بتوان مشکلات منوط به مسکن را حل و فصل کرد. دولت قبل، بحث اقدام ملی را مطرح کرد و قبل از آن آقای احمدی نژاد مسکن مهر را مطرح کرد. آقای روحانی مطرح کرد که ۲ ساله ۴۰۰ هزار واحد تحویل

می‌دهیم با توجه به اینکه در پایان سال سوم هستیم شاید ۱۰ درصد این عدد را هم نتوانستند تحقق بخشند. آقای رئیسی طرح اقدام ملی با طرح نهضت ملی مسکن را باهم ادغام کرده است. ظاهراً دولت سیزدهم اعلام کرده ۴ میلیون مسکن در ۴ سال بسازیم. وقتی این ادعا مطرح می‌شود و برنامه ریزی صحیح و درست و منسجمی در جهت تحقق این شعار صورت نمی‌گیرد طبیعی که می‌بینیم ۹ ماه از دولت آقای رئیسی گذشته و هیچ واحدی نه تنها تحویل داده نشده که حتی یک میلیون واحد، با تعداد قرار دادهایی که بسته شده فاصله زیادی دارد. باید بپذیریم که اقتصاد با دستور اصلاح نمی‌شود از جمله مسکن که هیچ وقت اصلاح نمی‌شود. اگر با دستور قرار بود اصلاح شود، آقای رئیسی دستور دادند که قیمت‌ها بعد از حذف ارز تر جیحی بالا نرود ولی شاهد افزایش چشمگیر قیمت‌ها بودیم. اقتصاد دستور سرش نمی‌شود. اقتصاد برنامه و پشتوانه می‌خواهد.



جمعیت فعال آموزش عالی بیکار بوده‌اند.

**تورم مصالح ساختمانی**

با توجه به تورم موجود در جامعه قیمت مصالح ساختمانی افزایش روزافزونی را تجربه می‌کند و این امر باعث عدم ثبات در قیمت ساخت واحدهای پروژه نهضت ملی مسکن شده است. آخرین داده‌های مرکز آمار ایران نشان می‌دهد قیمت نهاده‌های ساختمانی از تابستان سال گذشته تا تابستان امسال افزایش حدود ۲۹ درصدی داشته است.

**تأمین آبی و تأمین زمین**

۳۰۰ شهر در کشور با تنش آبی و مشکل فرونشست مواجه هستند. این عامل باعث می‌شود زمین کافی برای ساخت وجود نداشته باشد. به ویژه که دولت اعلام کرده در برخی از شهرها نیز قرار است مسکن‌های ویلایی نیمه آماده به مردم تحویل داده شود.

در نظر گرفتن زمین‌های خارج از شهر نیز برای ساخت این واحدها گواهی بر کمبود زمین آماده ساخت و ساز در کشور است.

### گزارش

قیمت مسکن به کدام سمت می‌رود

## شفافیت، حلقه مفقوده ساماندهی بازارها

از طرفی دیگر هم بخش خصوصی نقاط دارای خلأ را پیدا می‌کند و از طرقی سرمایه‌گذاری منجر به بهبود کلی بازار و ایجاد اشتغال می‌شود. به عنوان مثال کمیسیون اتحادیه اروپا سالانه گزارش دقیق از وضعیت املاک در اروپا منتشر می‌کند. این داده‌ها به حدی جزئی هستند که به طور مثال حتی آمار دقیق درصد خانه‌هایی که سقفشان نم پس داده است را هم بر اساس منطقه منتشر می‌کنند. این داده هم به سیاستگذار کمک می‌کند که در آن منطقه استانداردها برای آبنبندی شدن خانه‌ها در حین ساخت را بهبود دهد و هم باعث می‌شود که بخش خصوصی متوجه خلأ در این نقطه شود و با سرمایه‌گذاری و ایجاد اشتغال شرکت انجام خدمات ایزوگام تأسیس کند.

اما ما در ایران با خلأ شدید داده مواجه‌ایم. در بازاری مانند بازار مسکن که محصول مورد معامله مانند ارز، طلا یا حتی سهام محصولی یکتا با قیمتی مشخص نیست اهمیت وجود داده به شدت بیشتر است. به عبارتی در این بازار هر چقدر داده‌های منتشر شده جزئی‌تر باشند به سیاستگذار و بخش خصوصی کمک بیشتری برای شناخت و کارآمد شدن بازار می‌کند. حال در چنین شرایطی که بازار مسکن ایران به شدت با کمبود داده مواجه است نهاد‌های آمار ی که آمارهایی خیلی کلی و محدود منتشر می‌کنند هم به واسطه تأخیرهای بسیار زیاد بر این تلاطم و افزایش انتظارات تورمی می‌افزایند.

#### برنامه وزارت راه برای ساخت خانه مشاغل

تسنیم؛ وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد که وزارت راه برای تأمین مسکن اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و خوابگاه‌های متاهلی آمادگی لازم را دارد. مهرداد بذریاش، وزیر راه و شهرسازی از آمادگی وزارت راه و شهرسازی برای تأمین اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها، کارکنان دانشگاه‌ها و همچنین خوابگاه‌های متاهلی خبر داد. وزیر راه اظهار کرد: وزارت راه و شهرسازی آمادگی دارد تا در خصوص مسکن هیئت علمی دانشگاه‌ها، کارکنان و خوابگاه‌های متاهلی در همکاری با دانشگاه‌ها ووزارت علوم، تحقیقات و فناوری های‌گام موثری بردارد. وی افزود: هر کدام از واحدهای دانشگاهی فنی و حرفه‌ای اراضی مازاد داشته باشند در اختیار تولید مسکن دهند تا در همکاری مشترک با وزارت راه و شهرسازی در تولید خانه صرف شود.

#### رکورد شکنی تورم مسکن

آمارها حاکی از آن است که تورم مسکن تهران در دی ماه افزایش عجیبی داشته است. در دی ماه ۱۴۰۱ تورم ماهانه قیمت آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران ۸٫۹ درصد بوده است. تورم ماهانه دی ماه در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل (۱٫۴ درصد)، ۵٫۷ واحد در صد افزایش داشته است. این بیشترین تورم ماهانه مسکن از مرداد ۱۳۹۹ تاکنون بوده است. تورم نقطه به نقطه قیمت آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۰٫۶۶ درصد رسیده که در مقایسه با ماه قبل (۵۲٫۱ درصد) ۱۳٫۹ واحد درصد افزایش داشته است. متوسط وزنی و حسابی قیمت آپارتمان‌های مسکونی فروش رفته در شهر تهران به ترتیب به ۵۴۹۲۶۲ و ۵۲۷۷۹۷ هزار ریال رسیده است.

#### وام مسکن زلزله‌زدگان خوی افزایش پیدا می‌کند

ابنائه: معاون بنیاد مسکن اظهار داشت: پیش از این میزان وام مسکن شهری ۲۵۰ میلیون تومان و ۵۰ میلیون تومان وام بلاعوض بودو برای مسکن روستایی هم وام ۲۰۰ میلیون تومانی و ۵۰ میلیون تومان وام بلاعوض، اما احتمالا با توجه به افزایش نرخ تورم و با توجه شرایط حال حاضر مبلغ تسهیلات افزایش پیدا خواهد کرد دولت به زودی در مصوبه خود رقم وام را اعلام می‌کند. مجید جودی درباره آخرین وضعیت اسکان اهالی منطقه زلزله زده خوی اظهار داشت: در سال جاری سه بار در ماه‌های مهر، دی و بهمن در این منطقه زلزله رخ داده است. برای زلزله دی ماه و آذر نیایی‌ها از میزان خسارت هنوز مصوبه ندارد، اما منتظر مصوبه نمایندگان و کار بازسازی واحداث دائم زلزله دی ماه را آغاز کرده‌ایم.



با دستور‌العمل جدید شورای رقابت درخصوص بازار خودرو، بورس یک‌دست قرمز شد و حتی سایر صنایع هم با افزایش عرضه مواجه شدند.روز یکشنبه شورای رقابت دستورالعمل جدیدی در خصوص بازار خودرو منتشر کرد که انتشار این دستورالعمل، بازار سهام را با افزایش فشار فروش مواجه کرد و اکثر نمادها قرمز شدند.گرچه این دستورالعمل تنها شامل صنعت خودرو می‌شود اما تمام صنایع با فشار فروش مواجه شدند که این موضوع باعث ایجاد علامت سؤال برای فعالان بازار شده‌است.اینکه چرا انتشار یک دستورالعمل درباره صنعت خودرو باعث افت تمام صنایع شده، موضوعی است که به ترسو بودن پول ارتباط دارد.طبق دستورالعمل جدید شورای رقابت، تمام خودروهای سواری انحصاری شناخته شده‌اند و قیمت گذاری و نحوه فروش آن‌ها مشمول دستورالعمل جدیدی می‌شود.به عبارتی ضمن اینکه قیمت گذاری دستوروی در صنعت خودرو ادامه خواهد داشت، عرضه‌های

مصرف کنندگان و کسب و کارها محدود می‌کند.

برای کارآفرینان و بانکداران، نرخ بهره بر محاسبیات مربوط به سوداوری آتی تأثیر می‌گذارد. به عنوان مثال، ورود به بازار های سرمایه و تأمین مالی یک پروژه جدید در نرخ‌های بهره پایین آسان است، اما اگر سود مورد انتظار زیاد شود، همان پروژه ممکن است در بلندمدت پولساز نباشد. این موضوع به نوبه خود، بر محصولات و خدماتی که در اقتصاد ارائه می‌شود، مشاغل موجود و ساختار سرمایه‌گذاری تأثیر می‌گذارد.

از آنجا که نرخ‌های بهره بر میزان گردش پول وام‌های بانکی جدیدتر اقتصاد تأثیر می‌گذارند، تأثیر مستقیمی بر ضریب افزایش سپرده و در نتیجه تورم دارند. به همین دلیل است که راه حل کلاسیک فدرال رزرو برای تورم بالا، همواره افزایش نرخ بهره بوده است.

■ **تفاوت نرخ بهره بالا و پایین چیست؟**

نرخ بهره بالاتر، وام را گران می‌کند. زمانی که نرخ بهره بالا باشد، تعداد کمی از مصرف کنندگان و کسب و کارها می‌توانند وام بگیرند.

اما این موضوع در عین حال، مردم را به پس‌انداز کردن تشویق می‌کند، زیرا در ازای سپرده‌های پس‌انداز خود، سود بیشتری دریافت می‌کنند.نرخ بهره پایین تأثیر معکوس بر تقاضای اقتصاد دارد؛ به عنوان مثال، نرخ پایین بهره سپرده، میزان پس‌انداز کاهش می‌یابد و پایین بودن نرخ بهره وام مسکن، تقاضای خریداران مسکن را افزایش می‌دهد. این امر باعث افزایش قیمت مسکن می‌شود و باید یک سرمایه‌گذاران پول را به‌داری‌هایی منتقل می‌کنند که بازدهی بالاتری دارند. اساساً نرخ‌های پایین در کوتاه‌مدت از طریق افزایش نقدینگی امکان‌پذیر می‌شود. در صورتی که نقدینگی افزایش یابد، قدرت خرید مردم نیز بالاتر می‌رود و از این رو تقاضاهم افزایش می‌یابد.با این افزایش تقاضا از عرضه پیشی می‌گیرد و از این رو باعث بالا رفتن قیمت‌ها می‌شود که در نهایت، تورم را در پی دارد.

### ترس به جان بازار سهام افتاد شلیک به پیکر نحیف بورس

خودروسازان در بورس کالانیز متوقف می‌شود چرا که در این دستورالعل اشاره به بورس کالا نشده و خودروسازان مکلف هستند محصولات خود را در سامانه یکپارچه فروش خودرو عرضه کنند؛ زمانی که چنین دستورالعملی درخصوص یکی از مهم‌ترین صنایع بازار سرمایه منتشر می‌شود، این احتمال وجود دارد که سایر صنایع نیز در آینده شامل دستورالعمل‌های مشابه شوند و به همین دلیل است که با منفی شدن صنعت خودرو، سایر صنایع نیز منفی می‌شوند.روز یکشنبه با انتشار این دستورالعمل، سرانجام پازل بورس تکمیل شد و سناریو نزولی شدن بازار سهام نیز به تأیید رسید. خروج ۹۵۰ میلیارد تومان پول از بازار توسط سرمایه‌گذاران حقیقی، نشان می‌دهد این



این تورم اگر کنترل نشود و به‌صورت افسار گسیخته‌ه بالا برود، اثرات مخربی را بر اقتصاد بر جای می‌گذارد که در حال حاضر نیز در ایران شاهد افزایش ملایم آن هستیم. این موضوع بر کسی پوشیده نیست که حفظ ارزش پول ملی و کنترل تورم، از رسالت‌های اصلی تمام بانک‌های مرکزی به شمار می‌رود.

در حال حاضر با ادامه بحران اقتصادی در کشور، به ویژه افزایش تورم و نقدینگی افسار گسیخته، ارزش ریال به میزان قابل توجهی کاهش یافته و سرمایه‌گذاران سعی دارند با سسوداگری در بازارهایی نظیر خودرو، مسکن و طلا، از کاهش ارزش سرمایه خود جلوگیری کنند. از این رو و محمدرضا فرزین بــر ضرورت اصلاح نرخ سود سپرده‌ها و تسهیلات بانکی تأکید داشت. وی در جلسه‌ای که پیش از اعلام نرخ جدید سود بانکی برگزار شد، به این موضوع اشاره کرد که برای دستیابی به هدف کنترل تورم و افزایش قدرت خرید مردم، سیاست فعال پولی و بانکی باید اجرا و کنترل تقاضا از ناحیه نقدینگی و خلق پول در کنار عوامل تأثیرگذار سمت هزینه‌ها با جدیت دنبال شود.افزایش اخیر نرخ سود بانکی به ۲۳ درصد، باعث می‌شود که وضعیت بانک‌ها هم در عرضه منابع یعنی تسهیلات دهی و هم در تقاضای منابع، یعنی سپرده‌گیری تا حدودی بهبود پیدا کند و به تعادل برسد. همچنین همانطور که اشاره شد تغییر نرخ‌های سود بازار پول و نرخ‌های سود سپرده و تسهیلات بانکی، از جمله عواملی است که می‌تواند باعث تغییر سطح تقاضای کالاها و خدمات شود و از این طریق بر تعادل عرضه و تقاضا در اقتصاد، تنظیم دست‌مزد و قیمت‌های داخلی و وارداتی و در نهایت به طور کل بر اقتصاد تأثیر بگذارد.

■ **افزایش نرخ بهره در ایران کارساز خواهد بود؟**

با وجود تمام موارد ذکر شده، در شرایط فعلی که تورم به بیش از ۵۰ درصد رسیده، افزایش نرخ سود بانکی به ۲۳ درصد شاید آن اندازه که فکر می‌کنیم کارساز

#### گزارش

چراغ سبز وزارت صمت بر لغو عرضه خودرو در بورس؛

## کلاف سردرگم خودرویی

قیمت پایه و افزایش قیمت با سفرش‌های متقاضیان بهترین راهکار برای عرضه خودرو است، این عرضه به علت شفافیت می‌تواند در صورت اشتباه یا تخلف به شدت رسانه‌ای شده و با افسار رسانه‌ای اصلاح شود اما راهکار قه‌رضی که به شفافیت بورس نیست.

■ **علت ورود دوباره شورای رقابت چیست؟**

بررسی نشان می‌دهد نارضایتی وزارت صمت از عرضه خودرو در بورس کالا باعث شده شورای رقابت با خیال راحت دست به انتشار اعلامیه‌های متمدن‌بزند. بر ابتدای سال جاری نیز بحث بر سر عرضه خودرو در بورس کالا داغ شده بود که در تاریخ ۱۷ خرداد سال جاری وزارت صمت به یک باره جلوی عرضه این خودروها را گرفت.منوچهر منطقی معاون صنایع حمل و نقل و وزیر صمت طی نامه‌ای به سلطانی نژاد مدیرعامل بورس، گفته‌بود که «تعیین قیمت خودروها بر عهده وزارت صمت و با هماهنگی ستاد تنظیم بازار امکان‌پذیر بوده و حتی خودروهایی که بر مبنای تصمیمات شوروی رقابت خودرو، مستثنی از قیمت‌گذاری هستند نیز مشمول این مصوبه خواهد بود. به همین دلیل، عرضه خودرو در بورس کالا مغایر این قانون بوده و باید لغو شوند.» شوروی رقابت در آخرین بیانیه خود، نکته جدیدی را مطرح نکرده و باز هم بر همان راه تکراری عرضه خودرو در سامانه خودروسازان تأکید کرده اما این عرضه به علاوه خودروهای وارداتی است که باز هم می‌تواند نابرابری را در بازار خودرو بیان بر وارداتی‌ها به

با دستور‌العمل جدید شورای رقابت درخصوص بازار خودرو، بورس یک‌دست قرمز شد و حتی سایر صنایع هم با افزایش عرضه مواجه شدند.روز یکشنبه شورای رقابت دستورالعمل جدیدی در خصوص بازار خودرو منتشر کرد که انتشار این دستورالعمل، بازار سهام را با افزایش فشار فروش مواجه کرد و اکثر نمادها قرمز شدند.گرچه این دستورالعمل تنها شامل صنعت خودرو می‌شود اما تمام صنایع با فشار فروش مواجه شدند که این موضوع باعث ایجاد علامت سؤال برای فعالان بازار شده‌است.اینکه چرا انتشار یک دستورالعمل درباره صنعت خودرو باعث افت تمام صنایع شده، موضوعی است که به ترسو بودن پول ارتباط دارد.طبق دستورالعمل جدید شورای رقابت، تمام خودروهای سواری انحصاری شناخته شده‌اند و قیمت گذاری و نحوه فروش آن‌ها مشمول دستورالعمل جدیدی می‌شود.به عبارتی ضمن اینکه قیمت گذاری دستوروی در صنعت خودرو ادامه خواهد داشت، عرضه‌های

کاهش نرخ سود بانکی تا چه اندازه با انتظارات تورمی همسواست

# تأثیر نرخ سود بانکی بر اقتصاد

#### مهسانجاتی

روزنامه نگار

**گروه‌بازار مالی**؛ اخیراً پس از گمانه‌زنی‌های فراوان و در راستای کنترل تورم و رشد نقدینگی کشور، در نهایت سقف نرخ سود بانکی و نرخ تسهیلات به ترتیب به ۲۵ و ۲۳ درصد افزایش یافت. اما در شرایطی که تورم به صورت افسار گسیخته در حال افزایش است، افزایش نرخ بهره می‌تواند از بی‌ثباتی قیمتها بکاهد؟

نزدیک‌به دو ماه است که از انتصاب محمدرضا فرزین به ریاست بانک مرکزی می‌گذرد. پس از فراز و نشیب‌هایی که در سیاست‌های پولی و بانکی در زمان ریاست علی صالح‌آبادی وجود داشت، اکنون فرزین می‌گوید که مدیریت انتظارات تورمی، کنترل مقداری ترازنامه و اضافه برداشت بانک‌ها به همراه نظارت قوی بر چگونگی مصرف اعتبارات در شبکه بانکی در دستور کار جدی بانک مرکزی قرار دارد.

بر همین اساس و در راستای اقدامات بانک مرکزی به منظور کنترل تورم افسار گسیخته کشور، که اخیراً به بالای ۵۰ درصد رسیده است، پس از چندین ماه گمانه‌زنی، سرانجام با افزایش نرخ سود بانکی موافقت شد. در جلسه‌ای که در تاریخ ۱۰ بهمن در بانک مرکزی با ریاست محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی با حضور مدیران عامل بانک‌های دولتی و خصوصی برگزار شد، سقف نرخ سود سپرده‌ها ۲۲٫۵ درصد و نرخ سود تسهیلات ۲۳ درصد اعلام شد.

■ **چرا نرخ سود بانکی اهمیت دارد؟**

یکی از دلایل اهمیت نرخ بهره، این است که بر هزینه‌های استقرار و تصمیمات مربوط به خرج کردن خانوارها و مشاغل تأثیر می‌گذارد.

به عنوان مثال، نرخ‌های بهره پایین‌تر، افراد بیشتری را تشویق می‌کند تا برای خرید مسکن یا خودرو وام بگیرند. نرخ‌های بهره پایین، همچنین مشوقی است برای کسب و کارها که برای سرمایه‌گذاری در توسعه شغل خود اقدام کنند.

از طرفی، نرخ‌های بهره بالاتر، چنین استقراری را توسط

#### وحیدבלالی

روزنامه نگار

**گروه بازار مالی**؛ بررسی‌ها نشان می‌دهد اصرار شورای رقابت بر لغو عرضه خودرو در بورس با چراغ سبز وزارت صمت انجام شده است و اگر این عدو ادامه دار باشد کار به دیوان عدالت‌اداری خواهد رسید. در هفته‌های گذشته با فرمول خودرو در بورس کالا وضعیت بازار خودرو به آرزش رفته و افزایش عرضه در بورس کالا قیمت‌ها نیز متعادل شده بود که به یک باره در دو هفته اخیر شورای رقابت به قضیه خودرو وارد کرده و معادلات را بهم رده و باعث متلاطم شدن دوباره بازار خودرو شد، در نامه وزارت صمت آمده است: «با توجه به ضرورت تسهیل دسترسی عموم مصرف کنندگان واقعی به بازار خودرو، مقرر شده‌است ثبت نام و فروش خودروی سواری صرفاً از طریق سامانه یکپارچه فروش و در چارچوب مصوب شوروانتجام شود. لازم به ذکر است وضعیت بازار خودرو به صورت مستمر توسط کار گروه خودرو پایش و حسب ضرورت تغییرات لازم در ساز و کار عرضه و فروش خودرو در شورای رقابت تصویب و اعمال خواهد شد.»

■ **قرع کشتی خودرو**

یکی از سیاست‌های شکست خورده وزارت صنعت و خودروسازان برای عرضه خودرو در بازار، بحث قرع کشتی است که این موضوع علاوه بر ایجاد نارضایتی‌های زیاد در کف جامعه باعث نرسیدن خودرو به مصرف‌کننده واقعی نیز

# ۹

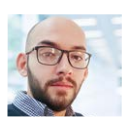
چهارشنبه ۱۹ بهمن ۱۴۰۱  
سال هفتم شماره ۳۰۰

### بازار مالی

چهارشنبه ۱۹ بهمن ۱۴۰۱  
سال هفتم شماره ۳۰۰

#### یادداشت

### باز هم اقتصاد دستوری



سروش بهرامی کارشناس بازار سرمایه

بورس دیروز توانست برخلاف روزهای گذشته و به واسطه خبرهای مثبتی که در زمینه عرضه خودرو در بورس کالا منتشر شد، روند صعودی پر قدرتی را در پیش بگیرد و نمادگرهای اصلی خود را با افزایش‌های بیش از یک درصدی همراه کند. شاخص کل بورس طی معاملات دیروز کار خود را با یک افزایش ۱.۲۱ درصدی به پایان رساند و به محدوده ۱.۵۵۶ میلیون واحدی رسید. در سمت دیگر شاخص هم‌وزن نیز که به واسطه خودرویی‌ها روز خوبی را پشت سر گذاشته بود، ۱.۷۲ درصد بر ارتفاع خود افزود. ارزش معاملات نیز در بازار دیروز بار دیگر وارد فاز نزولی شد و عدد ۴۸۷۶ میلیارد تومان را به ثبت رساند. از سستی اما با وجود روز سبز و خوبی که طی شد، خروج پول از سمت کدهای حقیقی متوقف نشد و شاهد خروج ۱۹۶ میلیارد تومانی از چرخه معاملات سهام بودیم. این موضوع نشان می‌دهد که همچنان بخشی از فعالان بورس تهران، چه در سمت خرید و چه در سمت فروش، احتیاط بالایی دارند زیرا نه می‌توان در قیمت‌های کنونی و با شرایط موجود دست را بر ماشه فروش فشار داد و نه در سمت خریداران نیز همچنان اطمینان کاملی از اراده سیاستگذاران برای مسیر درست دیده می‌شود.

خبرهای ضد و نقیض و صحبت موافقان و مخالفان عرضه خودرو در بورس کالا طی یک ماه گذشته به قدری زیاد بوده است که هر روزه شاهد نوسانات مثبت و منفی بورس تهران در واکنش به آن هستیم. روز یکشنبه و با انتشار دستورالعمل جدید شورای رقابت، این موضوع وارد جدیدی شد که نه تنها بورس تهران را اتمام سرخ‌رنگ کرد، بلکه به واکنش‌های تند ی نیز از سمت و سوهایی مختلف منجر شد. این شوک منفی ایجاد شده اما روز گذشته بسیار گستراری مجمع عمومی فوق‌العاده ایران خودرو و صحبت‌هایی که آنجا توسط مدیر عامل این شرکت انجام شد، بارقه‌هایی از امید در بورس تهران خودنمایی کرد که شاید این موضوع پایان ماجرا نباشد و ممکن است که این سکانس بورس تهران با صحنه‌ای خوش به پایان برسد. با این حال اما مصوبه جدید کمیسیون تلفیق نیز پس از انتشار با اتهامات بزرگی همراه بوده است و می‌تواند به چالش جدیدی برای بازار سهام تبدیل شود.

■  **همه علیه یکی**

از زمان انتشار نامه رئیس شورای رقابت به سازمان بورس در اوایل بهمن ماه و اعلام مخالفت با عرضه خودرو در بورس کالا، میزان واکنش‌ها و انتقادها به قدری از تمامی جوانب نسبت به شورای رقابت بالا بوده است که شاید بتوان گفت این شورا راهی به جز پس گرفتن حرف خود ندارد. این موضوع از روز یکشنبه به اوج خود رسید و با اعلام پیگیری حقوقی توسط خودروسازان از زبان گروه بهمن و ایران خودرو، موجب بهبود معاملات در بورس تهران شد. دیروز اما سخنان علی‌علیانی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، باعث شد که بورس تهران از همان ابتدا با رنج‌های مثبت سنگینی همراه شود و نقشه‌بازار را سراسر سبز رنگ‌کننده طوری که اکثر نمادهای گروه خودرویی در غیاب لیدرهای اصلی خود، به صف خرید نشستند و دیگر صنایع را نیز با خود همراه کردند. طبق گفته وی، در جلسه روز گذشته کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۲ تصویب شده است که از سال آینده تمامی محصولات خودروسازان در بورس کالا عرضه شود و همچنین صلاحیت عرضه خودرو در بورس کالا از شورای رقابت اخذ و به بورس کالا واگذار شود. همین خبر کافی بود تا نمادهای گروه خودرو با ذوق و اشتیاق بسیاری به سمت صف خرید حرکت کنند. در ادامه این موضوع، احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد نیز توضیحاتی را در همین راستا ارائه داد و همچنین افزود که برای نیلایی شدن این موضوع، این امر باید در صحن علنی مجلس به تصویب برسد.

واکنش بعدی اما از سمت مجید عشقی، رئیس سازمان بورس، صورت گرفت و عنوان کرد: دراهی که شورای رقابت در پیش گرفته، مسیری است که طی آن ۷ تا ۸ درصدی قیمت‌ها رفته‌شده و به دیوار خورده‌ایم، و افزود: در هندا، دوبه

در بورس کالا عرضه می‌شود و یا در بورس دالیان چین، تخم مرغ عرضه می‌شود؛ در واقع عرضه هر کالایی در بورس در شرایط اقتصادی همان کشور معنا پیدا می‌کند. او همچنین در انتقاد به شورای رقابت گفت: با ورود شورای رقابت، عرضه خودرو در بورس کالا متوقف شد و این سیگنال بسیار بدی برای بازار سرمایه بود که موجب ریزش کم‌سابقه بورس تهران شد. به هر حال چیزی که کاملاً عیان است، جبهه مخالفان شورای رقابت در یک سمت و تنهایی این شورا در سمت دیگر این جدال است که باعث می‌شود احتمال لغو این دستورالعمل تا حد زیادی محتمل باشد.

■ **ظهور شهرداری پس از شورای رقابت**

اواسط دیروز و اما جزئیات مصوبه کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۲ منتشر شدن رنگ سیاهی بر امیدهای ایجاد شده در ابتدای روز پاشید. بندها مهم این جزئیات به این شکل است که از سال آینده همه خودروسازان داخلی موظفند که تمامی محصولات خود را در بورس کالا به فروش برسانند و شورای رقابت وظیفه دارد که تا فروردین سال آینده، قیمت پایه جدید خودروها را براساس آنالیز هزینه تمام شده مورد تأیید حسابرس محاسبه و در بازه‌های حداکثر سه‌ماه مجدداً به روز رسانی کند. تا به اینجای کار می‌توان که وضعیت به خوبی پیش می‌رود اگر چه می‌تواند انتقدهایی نیز مواجه باشد اما مشکل اصلی در بند بعدی قرار دارد. در بخشی از این مصوبه عنوان شده است که شرکت بورس کالا و کیف موظف است ۸۵ درصد مابه‌التفاوت قیمت کشف شده در بورس کالا و قیمت مصوب شورای رقابت را به حساب تمرکز و جوه وزارت کشور و سازمان شهرداری‌های دهیاری‌ها و اریز کند تا به منظور توسعه حمل و نقل عمومی درون شهری متناسب با شاخص جمعیت و محرومیت در قالب پرداخت به‌ذی نفع نهایی با نظرات وزارت کشور در اختیار شهرداری‌ها قرار دهند. این موضوع نشان می‌دهد که در نهایت، خودروسازان تنها از ۱۵ درصد مابه‌التفاوت قیمت کشف شده در بورس کالا و قیمت پایه خودروها منتفع خواهند شد؛ به نوعی می‌توان گفت که گویا تقریباً هیچ اتفاق مثبتی در انتظار خودروسازان نیست و باز هم چالش جدیدی و این بار در لباس شهرداری‌ها ایجاد شده است. به نظر می‌رسد که بازی سیاستگذاران مختلف با صنعت خودروسازی را پایانی نیست و این صنعت همچنان محکوم به اقتصاد دستوری می‌نگرد.

# تجدیدتازه‌بیر

## هفته‌نامه

**مایکروسافت ۲۵ اسفند، هوش مصنوعی را به نرم‌افزارهای آفیس تزریق می‌کند!**

مبین احمدی  
روزنامه نگار

مایکروسافت دعوت‌نامه رویداد ۲۵ اسفند را برای رسانه‌ها ارسال کرده است. احتمالاً این کنفرانس محفل رونمایی نسخه جدید نرم‌افزارهای آفیس خواهد بود.

مایکروسافت اواخر اسفند رویدادی ویژه با محوریت «آینده کار با هوش مصنوعی» برگزار می‌کند. این شرکت در مراسم پیش‌رو نحوه تزریق هوش مصنوعی مشابه ChatGPT به اپلیکیشن‌های خانواده آفیس نظیر ورد و اوت‌لوک و تیمز را تشریح خواهد کرد.

سایتا نادلا، مدیرعامل مایکروسافت و جرد اسپاتارو، رئیس تیم نرم‌افزاری مایکروسافت ۳۶۵، در مراسم جدید حضور خواهند یافت. کنفرانس مطبوعاتی مایکروسافت ۱۶ مارس ۲۰۲۳ (۲۵ اسفند ۱۴۰۱) ساعت ۱۹:۳۰ به وقت تهران برگزار می‌شود. خبرگزاری ورج ماه گذشته میلادی برنامه‌های مایکروسافت برای استفاده از هوش مصنوعی در نرم‌افزارهای آفیس را فاش کرده بود. در آن زمان، حتی به برگزاری مراسم در ماه مارس نیز اشاره شد.

ردموندی‌ها یا رونمایی مدل هوش مصنوعی پرومتئوس و استفاده از آن در بینگ خبرساز شده‌اند. اکنون زمانش رسیده است که مایکروسافت باردیگر با بهره‌گیری از هوش مصنوعی، سرویس‌های نرم‌افزاری‌اش را متحول کند.

اوایل سال جاری میلادی گفته شد مایکروسافت به‌صورت آزمایشی از نسخه‌های مختلف مدل زبانی GPT شرکت OpenAI برای بهبود نتایج جست‌وجو و نوشتن متن خودکار ایمیل در اوت‌لوک و بهبود نوشتار در نرم‌افزار ورد استفاده کرده است.

مایکروسافت امروز قابلیت جدیدی به نام Copilot را بر پایه هوش مصنوعی در دسترس کاربران سرویس Microsoft Dynamics ۳۶۵ و Viva Sales قرار داده است که از سرورهای ابری آژور برای ساخت ایمیل فروش استفاده می‌کند.

**سامسونگ نسل بعدی تراشه‌های اگزینوس را با هسته‌های پردازشی سفارشی می‌سازد؟**

مجتبی‌بوالحسنی  
روزنامه نگار

به نظر می‌رسد سامسونگ قصد دارد نسل بعدی تراشه‌های سفارشی مخصوص گوشی‌های هوشمند خود را با هسته‌های پردازشی اختصاصی عرضه کند.

سامسونگ در سال جاری تصمیم گرفت از پردازنده‌های سری اگزینوس در گوشی‌های خانواده گلکسی S۲۳ استفاده نکند. اکنون گفته می‌شود این شرکت در حال کار روی پردازنده سفارشی جدیدی است که احتمالاً سال ۲۰۲۵ آماده خواهد شد.

به گزارش Androidauthority سامسونگ در حال ساخت هسته پردازشی سفارشی جدیدی است و بدین منظور یکی از کارمندان سابق AMD را که مسئول توسعه پردازنده‌های شرکت مذکور بوده، به‌عنوان رهبر تیم توسعه تراشه جدید خود استخدام کرده است.

طبق گزارش‌های اخیر، غول فناوری کره جنوبی همچنین سعی دارد سرعت ساخت نسل بعدی پردازنده‌های سفارشی خود را افزایش دهد. شرکت مذکور تصمیم دارد تراشه جدید خود را که شاید گلکسی چیپ (Galaxy Chip) نامیده شود، تا سال ۲۰۲۵ آماده کند. سامسونگ احتمالاً از معماری‌های ARM در توسعه پردازنده بعدی خود استفاده خواهد کرد و البته فرایند ساخت این تراشه فعلاً در مراحل اولیه قرار دارد.

از طرف دیگر، یکی از منابع خبری نزدیک به سامسونگ می‌گوید اگر همه برنامه‌ریزی‌های این شرکت طبق زمان‌بندی‌های انجام‌شده پیش برود، تراشه‌های سفارشی جدیدش تا سال ۲۰۲۷ در گوشی‌های هوشمند آن مورد استفاده قرار خواهند گرفت.

**بازگشت سامسونگ به جمع شرکت‌های سازنده تراشه‌های سفارشی**

سامسونگ در حال حاضر برای ساخت همه پردازنده‌های سری اگزینوس از هسته‌های ARM استفاده می‌کند، اما توسعه هسته‌های سفارشی از نظر تنوعی باعث افزایش قدرت پردازشی و کاهش مصرف انرژی تراشه‌های آینده آن خواهد شد. در واقع کوالکام با هسته‌های Oryon آینده خود همین مسیر را در پیش گرفته است و انتظار می‌رود این فناوری در تراشه‌های مخصوص کامپیوترهای شخصی و در نهایت در سیستم‌روی-چیپ‌های مخصوص گوشی‌های هوشمند مورد استفاده قرار گیرد.

این اولین بار نیست که سامسونگ سعی دارد هسته پردازشی سفارشی جدیدی برای گوشی‌های هوشمند توسعه دهد، زیرا قبلاً در فاصله بین سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ از هسته‌های سفارشی Mongoose در تراشه‌های اگزینوس استفاده کرده است. البته این شرکت تیم توسعه هسته‌های پردازشی سفارشی خود را در سال ۲۰۱۹ منحل و از سال ۲۰۲۱ از هسته‌های ARM استفاده کرد.

اگزینوس ۹۹۰ آخرین تراشه سامسونگ است که از هسته‌های پردازشی سفارشی این شرکت بهره می‌برد. امتیاز پنجم‌ارک این سیستم‌روی-چیپ در بخش عملکرد تک‌هسته‌ای، قدرت پردازشی مشابه عملکرد تک‌هسته‌ای Snapdragon ۸۶۵ را نشان می‌دهد اما در سایر بخش‌ها نسبت به رقیب خود عملکرد ضعیف‌تری داشت.

**علم و فناوری**

چهارشنبه  
۱۹ بهمن ۱۴۰۱  
سال هفتم  
شماره ۳۰۰

**محتوای موجود**

- Scale AI موجود
- Detector
- امتیازهایی را
- برای احتمال،
- الگو و قابلیت
- پیش‌بینی به
- همراه کلی
- امتیاز یک
- ارائه می‌دهد.
- این امتیازها
- به‌صورت درصد
- بیان می‌شوند.
- هر چه این
- درصد بیشتر
- باشند، احتمال
- اینکه متن
- توسط انسان
- نوشته شده
- باشند بیشتر
- است.

با افزایش محتوای نوشته‌شده با هوش مصنوعی، تشخیص این محتوا از آنچه که انسان نوشته، ضروری است. با روش تشخیص محتوای تولیدشده با هوش مصنوعی آشنا شوید.

همانطور که مدل‌های زبانی مانند GPT به پیشرفت خود ادامه می‌دهند، تمایز بین متن تولیدشده توسط هوش مصنوعی و متن نوشته‌شده توسط انسان دشوارتر می‌شود. در برخی موارد، مانند موارد حساس آکادمیک، لازم است اطمینان حاصل شود که متن توسط هوش مصنوعی نوشته نشده است. اینجاست که آشکارسازهای متنی هوش مصنوعی وارد عمل می‌شوند. اگر چه هیچ یک از ابزارهای موجود در حال حاضر با اطمینان کامل قدرت تشخیص ندارند و البته که چنین ادعایی هم‌نمی‌کنند. اما تعدادی از این ابزارها می‌تواند نتایج بسیار دقیقی را ارائه بدهند. شاید این ابزارها در آینده بتوانند مشخص کنند که آیا هوش مصنوعی توانایی تصاحب جایگاه نویسندگان را دارد یا خیر.

در این مقاله به معرفی ۸ ابزار تشخیص متنی هوش مصنوعی که می‌توانید به‌سادگی آن‌ها را امتحان کنید، پرداخته‌ایم.

**۱. GPTZero**

با بیش از یک میلیون کاربر و شعار «انسان‌ها لایق حقیقت هستند» یکی از معروف‌ترین ابزارهای تشخیص متنی هوش مصنوعی است. شدت تا بتواند تشخیص دهد که تکالیف ارسال شده دانش‌آموزان با استفاده از هوش مصنوعی ایجاد شده است یا خیر. برای بهره‌مندی از این ابزار تشخیص، لزوماً نباید معلم باشید.

GPTZero محتوای تولیدشده توسط ChatGPT را به دقت تشخیص می‌دهد. متن را تجزیه و تحلیل می‌کند و می‌گوید متن توسط انسان نوشته شده است یا هوش مصنوعی. این ابزار جملات خاصی را که معتقد است توسط هوش مصنوعی تولید شده‌اند، های‌لایت می‌کند. همچنین امتیاز **burstiness** و **perplexity** را ارائه می‌دهد که معیارهایی برای تصادفی بودن و برای متن نوشته‌شده توسط انسان، مقادیر بالا و برای هوش مصنوعی، مقادیر پایین دارند.

برای آزمایش این ابزار، ابتدا بخشی از متن کتاب «خانه سرباز» اثر انرست همینگوی را به آن دادند. GPTZero چند جمله را به‌عنوان متن بالقوه تولیدشده توسط هوش مصنوعی های‌لایت کرد. با این حال، توانست به درستی متن تولیدشده توسط ChatGPT را به‌عنوان «کاملاً توسط هوش مصنوعی نوشته شده» شناسایی کند.

در نهایت نوبت به امتحان کردن گزیده‌ای از متن نوشته‌شده با هوش مصنوعی که با محتوای انسانی ترکیب شده بود، رسید. GPTZero به‌طرز شگفت‌انگیزی تمام جملاتی را که توسط هوش مصنوعی نوشته شده بودند به‌درستی شناسایی کرد؛ اما چند مورد نوشته شده توسط انسان را نیز به اشتباه تشخیص داد.

به‌طور کلی، عملکرد GPTZero در تشخیص متن هوش مصنوعی خوب است، اما گاهی نتایج را به غلط مثبت تشخیص می‌دهد. این ابزار رایگان است و یک API نیز دارد.

**۲. OpenAI AI Text Classifier**

OpenAI یک AI Text Classifier برای مقایله با مدل GPT خود ایجاد کرده است. اگر چه این ابزار دقت کاملی ندارد، اما همچنان می‌تواند متن هوش مصنوعی را شناسایی کند. برخلاف سایر ابزارها، OpenAI's AI Text Classifier به متن امتیاز نمی‌دهد یا جملات تولیدشده توسط هوش مصنوعی را های‌لایت نمی‌کند. در عوض، احتمال تولید محتوا توسط هوش مصنوعی را با استفاده از ده‌دهانه «بسیار بعید» (very unlikely) تا «محتمل» (likely) نشان می‌دهد.

مجتبی‌بوالحسنی  
روزنامه نگار

هوش مصنوعی با وجود مزیت‌های هیجان‌انگیز فراوان، می‌تواند از سوی کلاهبرداران نیز مورد سوءاستفاده قرار بگیرد.

یک زوج کانادایی ۷۰ ساله اخیراً از طرف نوه خود تماسی تلفنی دریافت کردند که به آن‌ها گفت در زندان است و به پول وثیقه نیاز دارد. آن‌ها ۳۰۰۰ دلار از حساب بانکی خود برداشت کردند و قصد داشتند همین مقدار پول را از حساب دیگر خود دریافت کنند اما مدیر بانک هشدار داد که تماس مذکور در واقع کلاهبرداری

**آموزش تشخیص محتوای تولیدشده با هوش مصنوعی**



ته‌شپه  
hooshlo.com

GPT را تشخیص دهد، تر کیب کردن آن با متن انسانی این ابزار را متحیر کرد. برخلاف اکثر ابزارهای دیگر، Originality AI، یک تشخیص‌دهنده متنی پولی است؛ اما اگر افزونه کروم آن را دانلود کنید، می‌توانید چند مورد متن را به‌طور رایگان آزمایش کنید.

**۵. Writefull GPT Detector**

Writefull با هدف ساده کردن نویسنده‌گی آکادمیک به‌وجود آمده است؛ به همین منظور، تعدادی ابزار هوش مصنوعی از جمله تشخیص‌دهنده GPT دارد. Writefull GPT Detector می‌تواند محتوای نوشته‌شده توسط GPT-۳ و همچنین ChatGPT را شناسایی کند. پس از تجزیه و تحلیل، امتیازی را ارائه می‌دهد که نشان‌دهنده احتمال نوشته شدن محتوا توسط هوش مصنوعی است.

در زمان آزمایش، Writefull متن نوشته‌شده توسط انسان را به‌درستی تشخیص داد و به آن نمره ۱٪ داد (یعنی ۱٪ احتمال دارد که متن توسط هوش مصنوعی تولید شده باشد). به همین ترتیب، به متن ChatGPT امتیاز ۱۰۰٪ داد. با این حال، زمانی که محتوای تولیدشده توسط هوش مصنوعی را با متن انسانی ترکیب کردیم، Writefull آن را به‌عنوان «۱٪ احتمال دارد ساخته GPT-۳ یا ChatGPT باشد» علامت‌گذاری کرد.

بنابراین باید این که این ابزار هوش مصنوعی و متون انسانی را به‌صورت جداگانه، درست تشخیص می‌دهد، وقتی این دو باهم ترکیب شدند، ابزار در تشخیص اشتباه کرد.

Writefull GPT Detector یک‌پارچه‌سازی با Word و Overleaf را ارائه می‌دهد و همچنین دارای یک API برای GPT Detector است. استفاده از این ابزار رایگان است و برای اطمینان از حفظ حریم خصوصی داده‌ها را رمز‌گذاری می‌کند.

**۶. Hive Moderation Text**

Hive Moderation نه تنها ابزاری برای تشخیص متن هوش مصنوعی دارد، بلکه برای شناسایی تصاویر تولیدشده توسط هوش مصنوعی نیز قابلیت تشخیص را ارائه می‌دهد. تشخیص‌دهنده تصویر Hive می‌تواند به شما کمک کند تصاویر تولیدشده توسط ابزارهای هوش مصنوعی مانند DALL-E ۲ یا Midjourney را شناسایی کنید.

ابزار تشخیص متن به‌طور دقیق متن نوشته‌شده توسط انسان را به‌عنوان «احتمالاً حاوی ۰٪ متن هوش مصنوعی» تجزیه و تحلیل کرد. همچنین توانست متن تولیدشده توسط هوش مصنوعی را به درستی شناسایی کند. اما مانند بسیاری دیگر، وقتی نوبت به متن ترکیبی انسان و هوش مصنوعی رسید، از تشخیص درمانده شد. در سایت Hive Moderation می‌توانید از ابزار دموی به صورت رایگان و بدون ثبت‌نام استفاده کنید؛ اما برای

است؛ زیرا قبلاً یکی دیگر از مشتریان آن‌ها تماسی مشابه را دریافت کرده بود که بعداً مشخص شد آن تماس نیز جعلی بوده است.

زوج دیگری تماسی از یک وکیل دریافت کردند که به آن‌ها اعلام کرد پسرشان یک دیپلمات آمریکایی را در تصادف رانندگی کشته است و اکنون در زندان به‌سر می‌برد و برای تأمین هزینه‌های قانونی به پول احتیاج دارد. این وکیل حتی پسر زوج مذکور را پشت تلفن آورد تا به آن‌ها بگوید دوستانشان دارد و از آن‌ها بابت پولی که پرداخت می‌کنند قدر دانی می‌کند.

این زوج می‌گویند صدای پخش شده

**دریچه**

**کلاهبرداران از هوش مصنوعی برای شبیه‌سازی صدای دیگران و فریب افراد استفاده می‌کنند**

شبهت بسیار زیادی به صدای پسر آن‌ها داشت و به همین دلیل باور کردند که واقعاً با او صحبت کرده‌اند. آن‌ها مبلغ ۱۵۴۴۹ دلار را از طریق شبکه بیت کوین برای شخص کلاهبردار ارسال کردند و موفق به پس گرفتن آن نشدند. کلاهبرداری از طریق جعل صدای دیگران، موضوع جدیدی نیست. داده‌های کمیسیون تجارت فدرال آمریکا نشان می‌دهد از هر ۳۶ هزار گزارش مربوط به کلاهبرداری در سال گذشته که وانمود کرده‌اند دوست یا خانواده‌ای هستند، بیش از ۵۱۰۰ مورد آن‌ها جعلی بوده‌اند. تک‌اس‌پات می‌نویسد، فرایند جعل صدا

قبلاً بسیار پیچیده‌ای بود و برای انجام این کار به جمع‌آوری چندین ساعت صدای شخص موردنیاز نیاز داشتید و البته همیشه کیفیت بالایی هم ارائه نمی‌داد. اکنون با روی کار آمدن ابزارهای هوش مصنوعی، فرایند شبیه‌سازی صدای دیگران بسیار آسان است و کلاهبرداران فقط به کلیپ بسیار کوچکی از صحبت کردن آن‌ها نیاز دارند و این مورد نیز در اغلب موارد در حساب‌های کاربری رسانه‌های اجتماعی افراد موجود است. ابزار Vall-E مایکروسافت که ماه ژانویه معرفی شد بر پایه فناوری دیگری موسوم به EnCodec کار می‌کند. این ابزار با تجزیه و تحلیل سه ثانیه از صدای افراد

و استفاده از آن برای آموزش مدل‌های هوش مصنوعی، می‌تواند صدای آن‌ها را با کیفیت بالا شبیه‌سازی کند. این فناوری حتی لحن، تن صدا و احساس گوینده را نیز تقلید می‌کند. بر اساس صفحه گیت‌ها این پروژه می‌تواند قدرت آن در تقلید صدای دیگران مشاهده کنید. ElevenLabs نیز ابزار صوتی مبتنی بر هوش مصنوعی دیگری به نام VoiceLab ارائه داده است که امکان شبیه‌سازی صدای افراد را با روشی آسان فراهم می‌کند. البته سوءاستفاده‌های فراوان از این برنامه باعث شد قابلیت شبیه‌سازی صدا از نسخه رایگان آن حذف شود.

**دریاچه ارومیه خشک می‌شود؟**

یک کارشناس حوزه آب و محیط زیست گفت: دریاچه ارومیه سال ۳۲٬۱۳۷۵ میلیارد مترمکعب آب‌داشت‌اکنون این میزان به کمتر از یک میلیارد مترمکعب آب رسیده‌است، در حال حاضر تقریباً می‌توان گفت ما به بدترین وضعیت رسیده‌ایم، زیرا سطح تراز دریاچه هرگز در سطح کنونی نبوده است

محمد درویش در گفت‌وگو با ایلنا، درباره وضعیت دریاچه ارومیه باتوجه به بارندگی‌های اخیر اظهار داشت: امسال علیرغم ریزش‌های آسمانی خوبی که در کشور داشتیم اما میانگین بارش حوضه آبخیز دریاچه ارومیه حدود ۲۰درصد از میانگین درازمدت کمتر بوده و این حوضه همچنان دچار خشکسالی است و اگر این وضعیت تداوم داشته باشد باید برای یک

سال خشک خودمان را آماده کنیم.

وی افزود: جهاد کشاورزی استان‌های آذربایجان غربی و شرقی و شمال کردستان بایدبه کشاورزان بگویند که‌از کشت‌دوم صرف‌نظر کرده‌و کشت‌های پرآب‌بر را متوقف کنند بخصوص محصولاتی مثل باغ‌های سیب بشدت می‌تواند بحران را جدی‌تر کند و این استان‌ها با بحران آب روبرو شوند، چغندر کاری به‌عنوان یکی از اقلام‌پرمصرف درحوزه دریاچه ارومیه باید مدیریت‌شود و سطح زیر کشت آن کاهش پیدا کند، در غیر این‌صورت ما شاهدافزایش تولید چشمه‌های‌گردو خاک‌در حوضه آبخیز دریاچه ارومیه و کف بستر دریاچه خواهیم بود. مگر اینکه اتفاق خاصی بیفتد و بارندگی به طرز چشمگیری تا پایان زمستان افزایش پیدا کند، در این‌صورت شرایط به سمت نرمال برمی‌گردد که البته چندان نمی‌توان روی این موضوع حساب کرد.این کارشناس حوزه آب و محیط زیست با

بیان اینکه اگر با همین شیوه مدیریتی‌چلو برویم چشم‌انداز امیدبخشی برای نجات دریاچه وجود ندارد، تأکید کرد: دریاچه زمانی احیا می‌شود که بتوان اقتصادی تعریف کرد که آب‌محور نباشد، حداقل برای ۱۰ سال باید به سمت آیش حوضه آبخیز دریاچه ارومیه حرکت کنیم و از حدود ۷ میلیارد متر مکعب منابع آبی دریاچه ارومیه حداقل سالی ۳۶ میلیارد مترمکعب را به دریاچه اختصاص دهیم و مابقی آب‌را در اختیار بخش شرب، صنعت و کشاورزی قرار دهیم اما اکنون این اراده دیده نمی‌شود. وی‌خاطر نشان کرد: در ۸ ساله که ستاد احیای دریاچه ارومیه هم‌فعال بود کاری انجام نشد اکنون که رسماً ستاد تعطیل شده و با سپرده شدن مسئولیت به دست استاندار آذربایجان غربی کسی که مخالف برنامه‌های ستاد احیا بوده: شرایط حاکی از این‌است که باوری نسبت به ماجرای احیا وجود ندارد، بنابراین آینده دریاچه واقعاً نگران‌کننده است.

یک کارشناس انرژی مطرح کرد:

# زنگ خطر پایان عمر پالایشگاه‌ها

یک کارشناس انرژی با بیان اینکه چند سالی است زنگ خطر پایان عمر تعدادی از پالایشگاه‌ها به صدا در آمده است، گفت: ساخت هر پالایشگاه (به ظرفیت مشابه اصفهان)، حدود ۶سال زمان و ۴ میلیارد دلار هزینه می‌طلبد و هزینه پالایش نفت خام و هزینه مستهلک سرمایه‌گذاری و فرصت صادرات خام، قیمت واقعی بنزین را نمایان می‌کند. مهدی عرب‌صادق در گفت‌وگو با ایلنا، با بیان اینکه روزانه یک میلیون و هشتصد هزار بشکه نفت به پالایشگاه نفت خام و ۴۰۰ هزار بشکه میعانات گازی به تنها پالایشگاه میعانات گازی کشور داده می‌شود، اظهار داشت: هر بشکه نفت ۱۵۹ لیتر و به قیمت متوسط ۶۰ دلار، قیمت یک لیتر نفت مساوی ۱۷۷ هزار تومان است و برای تصفیه هر بشکه نفت نیاز به حدود ۲۰ هزار دلار سرمایه‌گذاری است.

وی ادامه داد: برای یک پالایشگاه مثل اصفهان (در ۲ واحد) که مجموعاً ظرفیت تصفیه روزانه ۲۰۰ هزار بشکه نفت در روز را دارد و با لحاظ ۲۰ هزار دلار هزینه سرمایه‌گذاری برای هر بشکه، ۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری برای ۳۰سال کارکرد پالایشگاه‌نیاز است و این یعنی برای هر بشکه نفت، فقط و حداقل ۲ دلار هزینه‌ارزی سرمایه‌گذاری انجام شود.

این کارشناس انرژی با بیان اینکه چند سالی است زنگ خطر پایان عمر تعدادی از پالایشگاه‌ها به صدا در آمده است، گفت: ساخت هر پالایشگاه (به ظرفیت مشابه اصفهان)، حدود ۶سال زمان و ۴ میلیارد دلار هزینه می‌طلبد و هزینه پالایش نفت خام و هزینه مستهلک شده سرمایه‌گذاری و فرصت صادرات خام، قیمت واقعی بنزین را نمایان می‌کند. (حدود ۱۴ هزار تومان) پس نه تنها

گزارش

تقاضای نفت ایران از تولید جلوزد

## شناسایی گلوگاه های نفتی

بین‌المللی رتبه‌سوم جهان را در اختیار دارد و ۴۱۰ مخزن نفت و گاز را مدیریت می‌کند.

### مشتری نفت سبک ایران بیش از تولید است

طبق آخرین خبرها امسال ۲۰۰ هزار بشکه تولید نفت سبک ایران افزایش یافته و آنطور که جواداوجی وزیر نفت خبر داده مشتریان زیادی برای نفت خام سبک ایران داریم به‌طوری

که از این نوع نفت برای عرضه کم داریم.

وی در هفته‌های گذشته نیز اعلام کرد که اکنون در کانال تولید روزانه ۳ میلیون بشکه نفت قرار گرفته‌ایم، ضمن آنکه ظرفیت تولید نفت سبک کشور با ابتکار همکارانم در شرکت ملی نفت ایران و پژوهشگاه صنعت نفت روزانه ۲۰۰ هزار بشکه افزایش یافته است.

### امکان افزایش تولید نفت تا پنج میلیون بشکه در روز

افزایش تولید نفت و آمار و ارقام موجود در این حوزه بیانگر فضلی نو در صنعت نفت ایران است، در همین رابطه نرسی قربان کارشناس حوزه انرژی در خصوص ظرفیت‌های موجود در صنعت نفت به ایستنا گفت: ایران در حدود ۱۵۰ میلیارد بشکه ذخیره نفت دارد که این ذخایر در حوزه‌های ایران در تولید نفت و گاز در بین شرکت‌های نفتی ملی و

بنزین سهمیه‌ای ارزان‌تر از آب است، که بنزین آزاد ۳ هزار تومانی هم همین حکایت درنک‌اک را دارد. هر-خودر بیش از ۱۲ میلیون تومان در ماه از بارانه پنهان بهره می‌برد و حال کسی در شمال شهر ۴ خودروی پرمصرف دارد را مقایسه کنید با کارگری در جنوب شهر که در بهترین حالت یک خودروی پراید دارد.

■ **سیاست ضد لیبرالی حذف یارانه پنهان**

وی تأکید کرد: باید توجه داشت راه عبور از تحریم، استفاده از سیاست ضد لیبرالی حذف یارانه پنهان است، البته برخی حذف یارانه پنهان را سیاست نتولیرالانه می‌دانند در حالیکه تفسیر وارونه دارند. ایسانی‌توان فقط با بخشی از مابه‌التفاوت این بخش مهم- از ثروت ملی و هدایت صحیح یارانه و افزایش ضریب اصابت، سیستم حمل و نقل عمومی را توسعه داد؟ آیا نمی‌توان توسعه راه و جاده و حتی مسکن ملی داشت؟ اشتغالزایی و محرومیت‌زدایی کرد؟

عرب‌صادق با اشاره به موضوع مصرف برق گفت: هر نیروگاه، عمر مفید ۳۰ساله دارد و پس از آن دچار فرسودگی و راندمان پایین و هزینه تعمیرات بالا با قابلیت اطمینان پایین و کاهش تاب‌آوری می‌شود. در حلال حاضر برای هر مگاوات سرمایه‌گذاری نیروگاهی نیاز به یک میلیون دلار سرمایه‌ارزی داریم و همچنین هر کیلو وات ساعت انرژی حدود ۹ سنت هزینه‌ارزی تمام شده برای کشور دارد، که راندمان پایین نیروگاه این هزینه‌را افزایش داده در صورتی که می‌توان ت ۵ سنت در طولانی مدت از مقدار آن کاست.

■ **۲۰۰ میلیارد کیلووات ساعت برق مربوط به دهک‌های درآمدی بالا است**

وی با بیان اینکه- از حدود ۳۰۰ میلیارد کیلووات



حکمرانان امیدوار می‌شوند.

برخی بهره‌مندان نجومی یارانه پنهان، سرکشان مالیاتی هم هستند

وی با تأکید بر اینکه امروز برخی بهره‌مندان نجومی یارانه پنهان، سرکشان مالیاتی هم هستند و این اصلاً برای اقتصاد کشور خوب نیست، اظهار داشت: البته که در اقتصاد باید به مفاهیم هم متکی باشیم

و نه-به اعداد، بطوریکه اگر برای رساندن هزار تومان یارانه به مردم سه هزار تومان هزینه کنیم، فی‌الواقع عامل مهم کسری در بودجه سننوتای می‌شود و نتیجه معکوس نسبت به آنچه در پی آن هستیم که رفاه مردم است، می‌گیریم و یارانه پنهان مصداق همین فعل خطرناک است، اکنون برخی صاحب‌نظران معتقدند که ما برای یک هزار تومان یارانه سه هزار تومان هزینه می‌کنیم و بخشی از آن را از جیب ملت برمی‌داریم و به فرصت‌ها پشت می‌کنیم، پس لازم است این یارانه محاسبه شود و در بودجه شفاف‌سازی شود و برای عادلانه شدن آن برنامه‌ریزی دقیق کنیم که صرفاً از آندسازی و رهاسازی پس از آن نپاشدو برای عادلانه شدن و افزایش ضریب اصابت یارانه برنامه‌ریزی کنیم. این کارشناس انرژی تأکید کرد: با این شرایط فعلی، بطور مثال اگر برای حمل یک سنگ آهن که قرار است از جنوب خراسان به بندرعباس حمل شود، یارانه سوخت را به صاحب سنگ آهن، بدهید تا از انتقال بار خود صرف‌نظر کند و آن را رها کند، هم به نفع دولت است و هم صاحب سنگ آهن. اکنون وضعیت نرخ حامل‌های انرژی بغرنج است، یارانه پنهان امروز با این شیوه توزیع، بیش از ۶۰درصد تولید ناخالص داخلی است و از طرفی خود عامل سرکوب تولید است، پس حکمرانان اقتصادی باید به فکر تدبیری اساسی باشند.

# ۱۱

چهارشنبه ۱۹ بهمن ۱۴۰۱
سال هفتم شماره ۳۰۰

انرژی

دک‌های

بالا یا یک

حساب و کتاب

سرانگشتی ۲۳

برابر دهک‌های

پایین و ۱۱

برابر متوسط

دهک‌ها از

یارانه پنهان

بهره‌مند

می‌شوند،

سؤال اینکه چرا

بنام حمایت

از دهک‌های

پایین برای

دهک‌های

بالای جامعه

منفعت

تورم‌ساز بر

دوش اقشار

ضعیف ایجاد

می‌کنیم؟

# تجدیدتازیر

هفته‌نامه

نگاه روز

## توسعه میدان گازی کیش مشکل ناترازی گاز را حل می‌کند؟

فاطمه صفری دهکردی

روزنامه نگار



روز دوشنبه قرارداد طرح توسعه فاز نخست میدان گازی کیش به امضا رسید طرحی که می‌تواند در سال‌های آینده از مشکلات گازی ایران بکاهد.

یکی از راه‌های برون رفت از وضعیت ناترازی گاز توسعه و احداث میدان‌های گازی جدید است که می‌تواند تا حد زیادی در این زمینه گره گشا باشد روز گذشته قرارداد طرح توسعه فاز نخست میدان گازی کیش حضور جواد اوجی، وزیر نفت و محسن خجسته‌مهر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران بین شرکت نفت و گاز پارس و شرکت مهندسی و ساخت تأسیسات دریایی ایران امضا شد.

میدان گازی کیش، یکی از بزرگ‌ترین میدان‌های گازی کشور است و میزان گاز درجای این میدان برابر با ۵۶ تریلیون فوت مکعب استاندارد است که در صورت توسعه کامل، توانایی تولید ۱۲۰ میلیون مترمکعب در روز گاز خام را خواهد داشت و در صورتی که این مهم به‌وقوع بیندیند نظر می‌رسد سال آینده شاهد ناترازی گاز نخواهیم بود. البته پیش از این محسن خجسته‌مهر در رابطه با میدان گازی کیش گفته بود: شرکت ملی نفت ایران برنامه دارد در ۸ سال آینده نسبت به افزایش تولید حدود ۵۰۰ میلیون مترمکعب با ارزش سرمایه‌گذاری حدود ۷۱ میلیارد دلار اقدام کند. یکی از اهداف توسعه‌ای افزایش تولید گاز در کشور، توسعه میدان گازی کیش در استان هرمزگان و جزیره کیش با مساحت ۸۰۰ هزار مترمربع است که با سرمایه‌گذاری حدود ۸ میلیارد دلاری در این طرح، بیش از ۱۰۰ میلیون مترمکعب به تولید گاز کشور افزوده می‌شود.

خجسته‌مهر با بیان اینکه میدان گازی کیش دارای ۴ فاز است که در مجموع در این ۴ فاز ۵۰ حلقه چاه حفاری می‌شود، افزود: دو کلاستر خشکی، ۳سکوی بخش دریایی و حدود ۸۰۰ کیلومتر خط لوله در این طرح احداث می‌شود که این خود ظرفیت ارزشمندی برای ساخت داخل به دنبال خواهد داشت. به گفته مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران برای فاز اول این میدان ۱۴ حلقه چاه در نظر گرفته شده که حفاری آن‌ها به اتمام رسیده و در مرحله نهایی قرار دارد، همچنین خط لوله دریایی این طرح دارای طول ۲۰۰ کیلومتر است که برای سفارش‌گذاری اقدام شده و تا پایان سال آینده برداشت ۲۸ میلیون مترمکعب گاز از فاز یک میدان کیش انجام خواهد شد. طرح توسعه میدان گازی کیش در چهار گام برنامه‌ریزی شده است و هم‌اکنون پس از پارس جنوبی بزرگ‌ترین طرح گازی کشور است. با اجرای این طرح که مشتمل بر احداث یک خط طول ۲۲ اینچ زیر دریایی به طول ۲۰۰ کیلومتر از جزیره کیش به عسلویه از سوی شرکت مهندسی و ساخت تأسیسات دریایی ایران و تکمیل ۱۴ حلقه چاه از سوی شرکت ملی حفاری ایران است، ۲۸.۲ میلیون مترمکعب در روز گاز و ۱۱.۳ هزار بشکه در روز میعانات گازی از جزیره کیش به پالایشگاه‌های سایت یک عسلویه منتقل می‌شود و گاز پالایش شده به شبکه گاز سراسری کشور اضافه شد. مبلغ این قرارداد ۹۰۰ میلیون دلار و مدت زمان اجرای آن ۱۴ ماه است. خیرنگار مهر در انتها اضافه می‌کند، حالا باید دید توسعه میدان گازی کیش پس از ۱۴ ماهه می‌رسد و با چنین اقدامی گره گشایی و افزایش تولید برای روزهای سرد سال اتفاق می‌افتد تا هم از میزان مازوت سوزی کاسته شود و هم شاهد ناترازی گاز نباشیم یا آنکه همچنان نگاهی به بخش خانگی وجود دارد ادامه خواهد داشت و برای حل ناترازی گاز از مردم درخواست صرفه جویی در مصرف می‌شود.

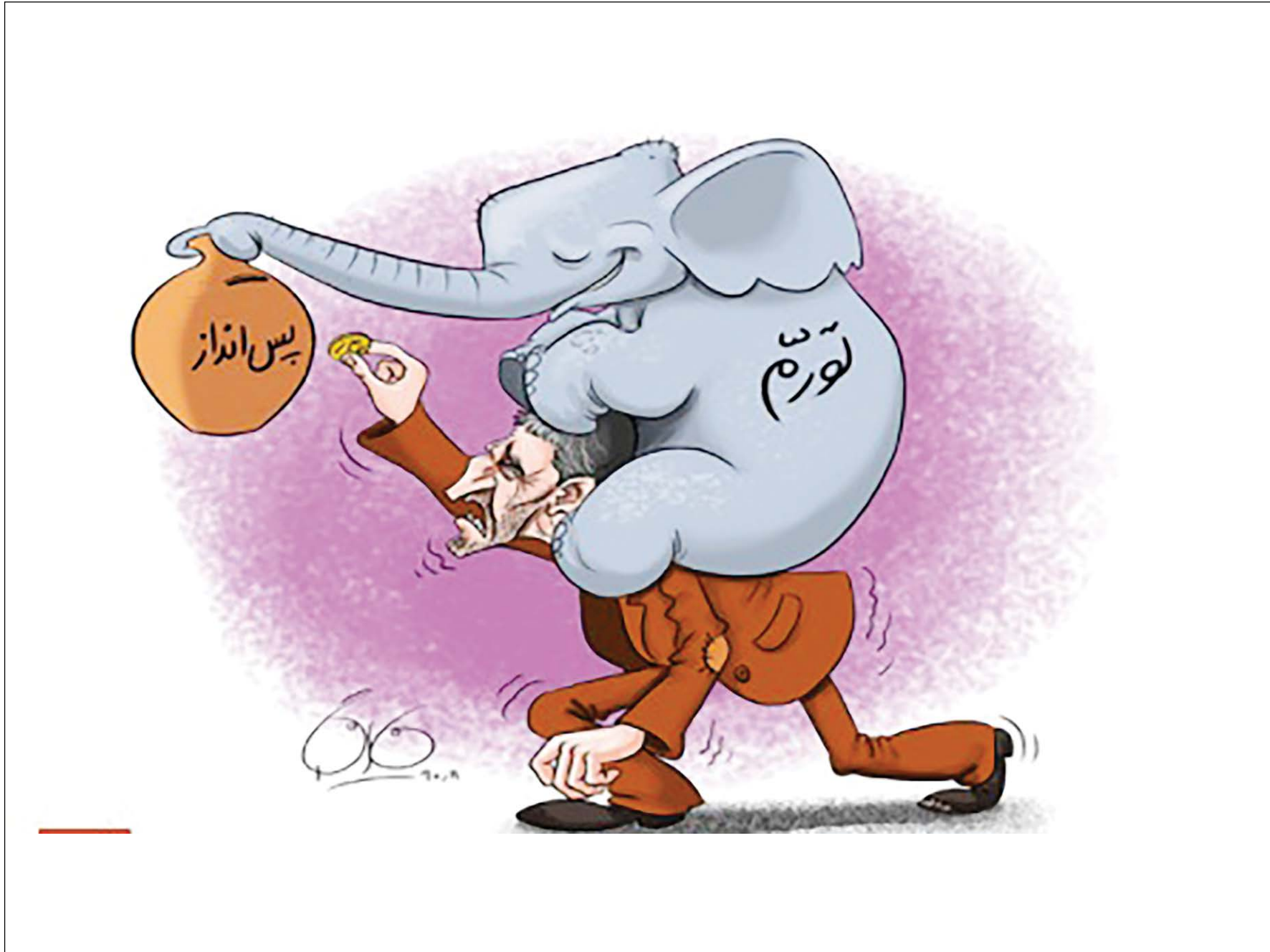
بازتاب

### سدهای کشور چقدر آب دارند؟

حجم آب موجود در سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری (ابتدای مهرماه) تا شانزدهم بهمن ماه به ۲۱ میلیارد و ۱۳ میلیون مترمکعب رسید که در مقایسه با سال گذشته کاهش یک درصدی داشته است. بر اساس تازه‌ترین گزارش دفتر اطلاعات و داده‌های آب شرکت مدیریت منابع آب ایران، در صد پرشدگی سدها تا ۱۶ بهمن ماه به ۴۳ درصد رسیده و حجم آب موجود در سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری به رقم ۲۱ میلیارد و ۱۳ میلیون مترمکعب ثبت شده و این در حالی است که این رقم در سال آبی گذشته ۲۱ میلیارد و ۴۴ میلیون مترمکعب بوده است. میزان آب ورودی به سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۶ بهمن ماه هشت میلیارد و ۸۷ میلیون مترمکعب بوده که نسبت به مدت مشابه در سال آبی گذشته که عددی معادل ۱۰ میلیارد و ۵ میلیون مترمکعب بوده ۲۱ درصد کاهش داشته است. حجم خروجی آب از سدها نیز از ابتدای سال آبی جاری تا ۱۶ بهمن ماه رقم شش میلیارد و ۸۵ میلیون مترمکعب بوده، در حالی است که این میزان در مدت مشابه سال گذشته ۷ میلیارد و ۹۲ میلییون مترمکعب بوده و به میزان ۱۴ درصد کاهش یافته است.

افزایش بی رویه تورم

کاریکاتور



دیدگاه

## مقایسه غلط دو دوره ریاست جمهوری

بود، قطعاً به آن جلسه می‌رفتم.»  
کاملاً واضح بود که ترامپ با این بازی می‌خواست پاس گل را به مخالفان حسن روحانی در تهران بدهد و دولت را در شرایط سقوط داخل قرار دهد.

در مجموع تصمیم حسن روحانی بر عدم دیدار با ترامپ ناشی از اعتماد به نفسی بود که به خاطر مدیریت کردن فشار تحریم‌ها و جلوگیری از فروپاشی کشور و افتادن در تورم‌های سه رقمی صورت داده بود.

### مقایسه غلط

با این تفاسیر مشخص می‌شود که اگر دولت ابراهیم رئیسی قصد مقایسه توانمندی‌ها و عملکرد مثبت دولت خود را دارد، باید با بخش دوم (از سه دوره‌ای که از حسن روحانی یاد کردیم) خود را مقایسه کند. برای آنکه شاهد مثالی هم برای این مدعا ارائه کنیم بد نیست به آمار شاغلین کشور که این روزها اتفاقاً بسیار مورد تاکید ابراهیم رئیسی است اشاره کنیم. رئیسی چندبار بر ایجاد یک میلیون شغل تاکید کرده است. براساس گزارش‌های اداره آمار، میزان شاغلین کشور در سال ۱۳۹۸ رقم ۲۴ میلیون ۱۷۰ هزار نفر را نشان می‌دهد. این رقم در دو سال بعد یک میلیون کاهش پیدا کرده و به رقم ۲۳ میلیون و ۲۶۰ هزار نفر رسیده بود. یعنی در دوره سوم دولت روحانی که دو سال پایانی را شامل می‌شود، یک میلیون شغل نسبت به دوره دوم آن از دست رفته بود. این وضعیت هم متأثر از شرایط پاندمی کرونا بود تنها مختص ایران هم نبود. کما اینکه افزایش میزان بیکاران در آمریکا تحت تأثیر کرونا، ترامپ را بر زمین زد. در غیر اینصورت با آن آمارهایی که ترامپ در ایجاد اشتغال در آمریکا داشت، اگر کرونا این آسیب را به او وارد نمی‌کرد امروز همچنان او در کاخ سفید نشسته بود. با این همه امروز، که ابراهیم رئیسی از ایجاد یک میلیون شغل حرف می‌زند، براساس آخرین آمار فصلی تا پایان پاییز ۱۴۰۱ ما به رقم ۲۴ میلیون و ۷۰ هزار نفر شاغل در کشور رسیده‌ایم. این یعنی حتی آمار اشتغال امروز به میزان سال ۹۸ هم بازنگشته است. مجموعاً با وجود آنکه اساساً شرایط سیاست‌ورزی و تصمیم‌گیری در دوره ترامپ با دوره بایسن کاملاً متفاوت است، برای درک دقیق‌تر، صحیح‌تر و منصفانه‌تر عملکرد دولتها بهتر است عملکرد دوره دوم حسن روحانی (حداقل به همین ۹۶ تا شهریور ۹۸) را با دو سال اخیر مقایسه بنشینند. به خاطر داشته باشیم در این مقایسه دولت روحانی توانسته بود کالاهای اساسی را با دلار ۴۲۰۰ تومان به دست مردم برساند و دولت رئیسی بارها سعی در قیمت‌ها و در شرایط یکسان مانند سال ۹۷ و ۹۸ نتوانست این سیاست را به نفع سرفره‌های مردم اعمال کند.



۵- در نهایت هم تسخیر کامل مجلس یازدهم توسط اصولگرایان

### چرا دوره دوم پایه مقایسه است؟

از بهمن ۹۶ که ترامپ آخرین مهلت سه ماهه مذاکره را به ایران داد، تا شهریور ۹۸ دلار از ۴ هزار تومان رشد کرده و ۱۱ هزار تومان مدیریت شده بود. دولت اگر چه در این مقطع تلاش کرد هم اثر تحریم‌ها را بگیرد و هم با کاهش فروش نفت کنار بیاید، اما در این حال ناگزیر بود از التهابات اجتماعی هم جلوگیری کند. فراموش نکنیم که جان بولتن، نانیاهو و بن سلمان و براندازان می‌خواستند ۴۰ سالگی انقلاب در تهران پیروزی خود را جشن بگیرد. استراتژی‌های «تابستان داغ» آن‌ها سرانجامی نداشت. رسانه‌هایی که به دنبال براندازی بودند، شرایط قحطی و غارت را در داخل ترسیم می‌کردند. اما موفق نشدند. کار به جایی رسید که ترامپ در مهرماه ۹۸ و در ساختمان سازمان ملل با واسطه مکرور به دنبال دیدار با حسن روحانی بود. روایت آن دیدار را حسن روحانی بعدها خودش در جمعی از اعضای دولت و روزنامه‌نگاران بیان کرده بود. روایتی که در کتاب «جنگ بدون آتش و دود» منتشر شد. روحانی آنجا گفته بود: همه چیز آماده مذاکرات مستقیم بود. طرف آمریکایی ابراز می‌کرد که ترامپ بی‌صبرانه علاقه‌مند به دیدار است. اما احساس کردم که یکجای کار به شدت لنگ می‌زند. ترامپ تاکید داشت که اول باید خبر دیدار را اعلام کنیم و بعد دیدار انجام شود. برای من روشن بود که ترامپ بازیگر است. او آدم عادی نبود. هر لحظه بازی می‌کرد. یک هنرپیشه قابل بود. نگران بودم که خبر دیدار را منتشر کند و بعد بازی را بهم بزند.» حسن روحانی تصمیم می‌گیرد به این دیدار نرود. او تاکید کرده بود که «اگر جای ترامپ، او بامام رئیس جمهور

### داوود حشمتی

روزنامه‌نگار

دولت ابراهیم رئیسی و رسانه‌های جریان حامی او، تمایل زیادی به مقایسه و ارزیابی عملکرد دولت خود با دو سال پایانی دولت حسن روحانی دارند.

از طرفی برخی معتقدند عملکرد دولت رئیسی را باید با دو سال ابتدایی دولت روحانی مقایسه کرد. آیا این مقایسه‌ها می‌تواند ارزیابی درستی از عملکرد دو دولت به ما بدهد؟ یا آنکه باید سال اصلی و پایه مقایسه عملکرد دو دولت را بخش میانی دولت حسن روحانی قرار داد؟ چرا دولت ابراهیم رئیسی تمایل دارد عمده‌ترین بخش خود را با بخش سوم دولت حسن روحانی مقایسه کند؟ بخش سوم دولت روحانی کدام سالها را شامل می‌شود و چه ویژگی‌هایی داشت؟

در اینجا قصد ندارم به مقایسه عملکرد دو دولت بپردازم. اینجا تنها بحث بر سر این است که برای فهم بهتر از عملکرد دو دولت، باید شرایط تقریباً یکسان را پیدا و عملکرد آنها را هم مقایسه کرد و به باور من افکار عمومی و رسانه‌ها به خوبی می‌توانند دست به این مقایسه بزنند.

دولت حسن روحانی را باید به سه بخش یا دوره مهم تقسیم کرد. اول: سال ۹۲ تا بهمن ماه ۹۶. دوم: بهمن ۹۶ تا شهریور ۹۸. دوره سوم: مهر ۹۸ تا مرداد ۱۴۰۰ (این بخش دو سال پایانی ریاست جمهوری حسن روحانی را شامل می‌شود) به‌طور خلاصه و روشن برای بررسی منصفانه عملکرد دو دولت و تصمیم‌گیری‌های آن می‌توان دو سال اخیر را با دوره دوم دولت حسن روحانی مقایسه کرد. اما چرا؟

### سالهای اوج

اساساً دو سال ابتدایی ابراهیم رئیسی با کارنامه بخش اول دولت حسن روحانی قابل مقایسه نیست. در بخش اول ریاست جمهوری حسن روحانی در اوج قرار دارد. تورم به سمت تک‌رقمی شدن میل می‌کند. دولتی دموکرات در آمریکا بر سر کار است. برجام بسته شده و تولید نفت افزایش یافته است. اگر چه در همان زمان متاسفانه با کاهش شدید قیمت نفت روبه‌رو بودیم، اما هر چه بود ثبات در بازار ارز و تراز دریافت و پرداخت‌های ارزی دولت سال‌های بسیار خوبی را برای اقتصاد ایران رقم زد.

دوره دوم رافلا کنار بگذاریم. اما دوره سوم ریاست جمهوری حسن روحانی نه فقط ایران، بلکه جهان در شرایط استثناء قرار دارد. وضعیت کرونا در اواخر سال ۹۸ تا تابستان ۱۴۰۰ همه چیز را تحت تأثیر خود قرار داده بود. در تحویل گرفته تا درمان. از حمل و نقل گرفته تا مرگ و میر. از ورشکستگی‌های زنجیره‌ای کسب و کار گرفته تا مسدود شدن مرزها و گمرکات. دولت‌ها در این شرایط ناگزیر بودند با درآمدهای

طنز

## قرعه کشی تاریخی خودروسازان!



وحید حاج سعیدی  
طنزنویس

ما ایرانی‌ها اساساً عاشق نذری و صف و قرعه کشی هستیم. یعنی اگر موجودی کارت بانکی یا جیب مان به اندازه ۲۰۰۰ تا ساندیس پاکتی باشد (ز همان‌هایی که نسلش ورافتاده و هیچگاه نتوانستیم بی‌راز جایی که نوشته بود "نی‌راز اینجا وارد کنید" وارد پاکت کنیم) (حاضریم نیمی از خیابان را بند بیاوریم ولی از آن ساندیس نذری نگذیریم!

حالا اگر نذری قیمه یا چلو کباب باشد، اگر به اندازه بزرگراه همت هم ترافیک ایجاد شود و چند کیلومتر ماشین پشت هم قطار شوند، اصلاً مهم نیست!

صف هم داستان نوستالژیک خود را دارد و اگر کسی بخواهد اتفاقات و محسنتات صف را به رشته تحریر در بیاورد، کتابش از زمان دو جلدی برادران کارامازوف قطور تر خواهد شد. چه دوستی‌ها و آشنایی‌ها و مرواداتی که در این صف‌ها شکل نگرفتند و چه ماجراهایی هزار و یک شبی که به وقوع نپیوستند.

حالا شما به این داستان، فرآیند قرعه کشی خودرو هم اضافه شده است. یعنی تا دیروز خلق الله با رویای برنده شدن چند کیلومتر اسکلتاس و یک گاوصندوق پول نقد در بانک، روزشان را شب می‌کردند و یا با ننگ داشتن پاکت خمیر دندان و در قوطی رب و رویه آلومینیومی پنبه شانس خودشان را آزمایش می‌کردند؛ اما امروز کار با کلاس تر شده و با افتتاح حساب و کالتی ۹۰ میلیون تومانی و شرکت در بزرگترین قرعه کشی خودرویی دنیا، شانس شان را برای بهره مندی از رات پاشی دولت می‌آزمایند!

دولت هم عاشق یارانه دادن و رانت دادن؛ باور بفرمایید برکتی که یارانه و رانت دارد، با هیچ پول باآورده دیگری قابل قیاس نیست. طرف ۴۰۰ هکتار زمین دارد، ۴۰ راس دام سنگین و سبک، ۴ تا ماشین بالای یک میلیارد و تیرگردش را قطع نمی‌کند؛ اما هنوز یارانه ۴۵ هزار تومانی می‌گیرد و آن را روی چشمش می‌گذارد. تازه از وقتی متوجه شده اگر در قرعه کشی خودرو شرکت کند یا ربع سکه و بیورو بخرد، ممکن است یارانه اش قطع شود. عزا گرفته و به هر جا که دستش رسیده تلفن زده است.

بگذریم... حقیقت امر این روزها که صف نصب فیلترشکن از صف نانوايي شلوغ تر شده و وزیر ارتباطات هم کارت زد گرفته (البته نه بابت فیلترشکن و کندي اینترنت)، دوباره غول‌های خودروسازی کشور زانر جدیدی از قرعه کشی‌ها به عرصه نمایش گذاشتند و در صدد بزرگترین قرعه کشی تاریخ خودروسازی جهان را در گینس ثبت کنند!

من فکر می‌کنم اگر روزی فرا برسد که در سال به ازای هر ایرانی یک خودرو تولید و حتی روی پلاک خودرو آدرس و عکس مالک هم چاپ بشود، باز یک عده دوست دارند قرعه کشی برگزار شود و ماشین خلق الله را و کالتی و قولنامه‌ای و رفاقتی و... به فروش برسانند!

یادداشت

## مسیر رشد اقتصادی



حسین صلاح‌ورزی  
نایبر رئیس اتاق بازرگانی ایران

تمامی مطالعات تحقیقی و بررسی‌های تحلیلی نشان می‌دهد کشورهایی که در مسیر توسعه قرار گرفتند از طریق خصوصی سازی و بهبود فضای کسب و کار به این مهم دست یافته‌اند. مادر کانون عالی به این نتیجه رسیده‌ام که اگر قرار است در کشور رشد اقتصادی محقق شود، از طریق ارزش افزوده و فعالیت بنگاه‌های عضو تشکل‌های کارفرمایی، محقق خواهد شد.

بنابراین در راستای ماوریت برنامه‌های کانون عالی انجمن صنفی کارفرمایان ایران و حوزه تشکلی به این تصمیم رسیدیم که قدری از وقت و فعالیت خود را روی بهبود فضای کسب و کار متمرکز کنیم. به دنبال این تصمیم قرار شد در حوزه‌های مختلف به جهت بهبود فضای کسب و کار کار را پیش ببریم. از آنجایی که کانون عالی انجمن صنفی کارفرمایان ایران با وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی فراتر پیش‌تری دارد و به نوعی شریک اجتماعی این کانون است، بدین جهت این برنامه‌ها از این مسیر آغاز کردیم. در دیداری که روز یازدهم بهمن ماه ۱۴۰۱ رهبر انقلاب با فعالان اقتصادی و کارآفرینان داشتند، نکات بسیار مهم و قابل توجهی را فرمودند، از جمله اینکه ایشان اشاره کردند کشور چاره‌ای ندارد جز دستیابی به رشد اقتصادی هشت درصدی پایدار.

ایشان در این دیدار به رشد اقتصادی، سهم بخش خصوصی در اقتصاد و به اشتباه استراتژیکی که در اول انقلاب به بخش خصوصی شده بود، اشاره کردند.

ایشان در بخش دیگری از سخنانشان خود به اجتناب و نهی دستگاه‌های اجرایی و نظارتی و دخالت در امور بخش خصوصی، بنگاه‌های اقتصادی، ضرورت سرمایه‌گذاری، اهمیت بهبود فضای کسب و کار و مقررات‌زایی اشاره داشتند.

در همین زمینه کانون عالی انجمن صنفی کارفرمایان ایران سعی خواهد کرد هر روز یک بار با استفاده از ظرفیت کارشناسی که در تشکل‌های عضو کانون هاسراسری و استانی وجود دارد بتوانیم مسائل و مشکلات حوزه کارفرمایان را شناسایی کنیم. همچنین در تعامل با دستگاه‌های مختلف بتوانیم قدمی برای کاهش قوانین دست‌وپاگیر در حوزه کسب و کار برداریم.